

سُورَةُ الدُّخَانِ

سُورَةُ الدُّخَانِ ٤٤

आधु-इतिहास

سُورَةُ الدَّخَانِ
សូរ៉េត្ត ៤៤ អាដូ-ខុខុន

"អាដូ-ខុខុន" ប្រែថា "ផ្សែង" ។ មាន ៥៩ អាយ៉ាត្ត ។

សូរ៉េត្តទី ៦៤ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រ ដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័រ បានដាក់ សូរ៉េត្តនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស៊ូ ។

ប្រសិទ្ធភាព

ابْنُ بَابُوَيْهِ: بِإِسْنَادِهِ، قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الدَّخَانِ فِي فَرَائِضِهِ وَ نَوَافِلِهِ، بَعَثَهُ اللَّهُ مِنَ الْأَمِينِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَحْتَ عَرْشِهِ، وَ حَاسِبَهُ حِسَابًا يَسِيرًا، وَ أَعْطَاهُ كِتَابَهُ بِبَيْمِينِهِ».** (ثواب الأعمال: ١١٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَةٌ ٧ :

អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្គ័រ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក បានថា អាហ្វិ យ៉ុក្តូហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នក ណាសូត្រសូរ៉េត្ត អាដូ-ខុខុន ក្នុងស្ម័គ្រឡាតុហ្គារខួបក្នុងស្ម័គ្រឡាតុមិនហ្គារខួ (ណាហ្គ័រឡាស្ត) អល់ឡោះហ្គ័រ នឹងឲ្យអ្នកនោះរស់ឡើងវិញក្នុងចំណោមអ្នកមានសុវត្តិភាពនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ នៅក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្ក ព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ} ព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ} នឹងទូទាត់អ្នកនោះដោយការទូទាត់ស្រាល ព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ} នឹងឲ្យបញ្ជីអ្នកនោះក្នុងដៃ ស្តាំអ្នកនោះ ។" (ثواب الأعمال: 114)

وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ بِعَدَدِ كُلِّ حَرْفٍ مِنْهَا مِائَةٌ أَلْفٍ رَقَبَةٍ عَتِيقٍ، وَ مَنْ قَرَأَهَا لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ عَفَرَ اللَّهُ لَهُ جَمِيعَ ذُنُوبِهِ وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ عَلَّقَهَا عَلَيْهِ أَمِنْ مِنَ كَيْدِ الشَّيَاطِينِ وَ مَنْ جَعَلَهَا تَحْتَ رَأْسِهِ رَأَى فِي مَنَامِهِ كُلَّ خَيْرٍ، وَ أَمِنْ مِنْ قَلْقِهِ فِي اللَّيْلِ وَ إِذَا شَرِبَ مَاءَهَا صَاحِبُ الشَّقِيقَةِ بَرَأَ وَ إِذَا كُتِبَتْ وَ جُعِلَتْ فِي مَوْضِعٍ فِيهِ تَحَارَةٌ رِيحٌ صَاحِبُ الْمَوْضِعِ، وَ كَثُرَ مَالُهُ سَرِيعًا».** (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَةٌ ٧)

នៅក្នុងសាត្រា ខ្ញុំវ៉ាស្ត អាល់-គូរអាន គេបានរាយការណ៍មកពីព្រះសាស្តា ^{صلى الله عليه وآله} ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះ អ្នកនោះនឹងបានទទួលរង្វាន់ស្មើនឹងបានលែងទាសៈមួយរយពាន់នាក់ឲ្យ មានសេរីភាពសម្រាប់តួអក្សរនីមួយៗរបស់សូរ៉េត្តនេះ ។ អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះក្នុងយប់សុត្រ (គឺ ក្នុងយប់ថ្ងៃព្រហ្មស្បតិចូលថ្ងៃសុក្រ) អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَلَيْهِ} នឹងលុបបាបទាំងអស់របស់អ្នកនោះ ។ អ្នកណា សរសេរសូរ៉េត្តនេះ ហើយពាក់វាជាប់ខ្លួន អ្នកនោះនឹងរួចផុតពីផែនការអាក្រក់របស់ស្មែត្តនៃ ។ អ្នក ណាដាក់វាក្រោមក្បាលដំណេក អ្នកនោះនឹងយល់សប្តិល្អ នឹងរួចផុតពីការព្រួយបារម្ភក្នុងពេលយប់ ។ អ្នកមានពោធិប្រកាំងជីកទឹកសូរ៉េត្តនេះ អ្នកនោះនឹងជាពិរោគនេះ ។ បើសរសេរសូរ៉េត្តនេះដាក់ឯក នៃឯជួញដូរ ម្ចាស់កន្លែងជួញដូរនោះនឹងបានកម្រៃ ទ្រព្យអ្នកនោះនឹងកើនឡើងយ៉ាងឆាប់ ។"

وَقَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ كَتَبَهَا وَعَلَّقَهَا عَلَيْهِ أَمِنَ مِنْ شَرِّ كُلِّ مَلِكٍ، وَكَانَ مُهَابًا فِي وَجْهِ كُلِّ مَنْ يَلْقَاهُ، وَمُحِبُّوبًا عِنْدَ النَّاسِ»

អាល-ស្វ័ឌុក្ខិក្ខិ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរសូរ៉ាហ៍នេះ ហើយពាក់វាជាប់ខ្លួន អ្នកនោះនឹងរួចផុតពីអំពើអាក្រក់របស់ស្តេច[ប្រមាណៗ]គ្រប់រូប អ្នកនោះនឹងទៅជាបុគ្គលជាទីស្រឡាញ់របស់មនុស្សគ្រប់រូបដែលជួបអ្នកនោះ អ្នកនោះនឹងទៅជាបុគ្គលជាទីស្រឡាញ់សម្រាប់ប្រជារាស្ត្រ ។"

وَ إِذَا شَرِبَ مَاءَهَا نَفَعَ مِنْ انْعِصَارِ الْبَطْنِ، وَ سَهْلِ الْمَخْرُجِ بِإِذْنِ اللَّهِ. ** (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ : 7 «مَخْطُوطًا» ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٧)

-ទល់លាមក [៤៤] ។

ពេលអ្នកនោះដឹកទឹកសូរ៉ាហ៍នេះ អ្នកនោះនឹងបានផលប្រយោជន៍ផ្នែកទល់ពោះ វានឹងធ្វើឲ្យស្រួលបន្ទោបង់លាមក អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} "1" (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ : 7 «مَخْطُوطًا»)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

حم ﴿١﴾

១. ហ្នា មីម ។

មើលសូរ៉ាហ៍: ៩៧ អាយ៉ាស្តុ ៥ ។

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾

២. [អញ្ញសូមស្សៀប]ចំពោះព្រះគម្ពីរឯក្តី ។

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَرَّكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ﴿٣﴾

៣. ការពិតយើងបានដាក់វា (ព្រះគម្ពីរ) ចុះមកក្នុងយប់មួយដែលប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី ។ ការពិត យើងរមែងតែព្រមាន ។

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ﴿٤﴾

៤. ក្នុងយប់នោះ គ្រប់ករណីប្រកបដោយប្រាជ្ញាញាណត្រូវវែកញែកច្បាស់លាស់ ។

មើលសូរ៉ាហ៍: ៧៨ អាយ៉ាស្តុ ៣៨ ។

មើលសូរ៉ាហ៍: ៩៧ អាយ៉ាស្តុ ២ ។

أَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٥﴾

៥. ជាព្រះបញ្ជាមកពីយើង ។ ការពិតយើងជាអ្នកចាត់បញ្ជូន ។

មើលសូរ្យវិញ្ញាណ ៤៧ អាដ្ឋាស្ត ៥ ។

رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦﴾

៦. ជាព្រះមេត្តាធម៌ដែលមកពីព្រះម្ចាស់អ្នក ។ ការពិត ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ។

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنْتُمْ مُّوقِنِينَ ﴿٧﴾

៧. ព្រះម្ចាស់មេឃនិងដី និងអ្វីដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនេះ បើពួកអ្នកជឿជាក់ក្នុងចិត្តមែន ។

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾

៨. មិនមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គប្រទានជីវិត ព្រះអង្គប្រទានការស្លាប់ ព្រះម្ចាស់របស់ពួកអ្នក ព្រះម្ចាស់របស់ជួនតាបុព្វការីពួកអ្នក ។

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿٩﴾

៩. តែពួកគេសង្ស័យ ពួកគេលេងសើចសប្បាយ ។

អធិប្បាយអាដ្ឋាស្ត ១-៩

في كتاب معاني الأخبار بإسناده إلى سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدِ الثَّوْرِيِّ عَنِ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَقُولُ فِيهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ أَمَّا حَمِ فَمَعْنَاهُ الْحَمِيدُ الْمَجِيدُ. (تفسير نور الثقلين جزء ٤ صفة ٥٣٨)

នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាអុនី អាល់-អាគុបារ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ សុហ្វយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដូ អាល់-ស្មៅរី ដែលបានរាយការណ៍ថា អាល់-ស្ម័ត្តិក្នុង ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនា:នៅក្នុងហ្វាត្វាខ្លីស្រដៀងមួយមួយ ថា: "ហ្វា មីម មានន័យថា ព្រះជាទីស្មើចសរសើរ (الْحَمِيدُ) ព្រះដ៏មហាវង្សរឿង (الْمَجِيدُ) ។" (تفسير نور الثقلين ٤)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مِهْرَانَ، وَ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، جَمِيعًا، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ رَاشِدٍ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ جَعْفَرِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، إِذْ أَتَاهُ رَجُلٌ نَصْرَانِيٌّ، وَ نَحْنُ مَعَهُ بِالْعَرِضِ، فَقَالَ لَهُ النَّصْرَانِيُّ: ... إِنِّي أَسْأَلُكَ أَصْلَحَكَ اللَّهُ؟ قَالَ: «سَلْ»، قَالَ: أَخْبِرْنِي عَنِ الْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَ نَطَقَ بِهِ ثُمَّ وَصَفَهُ بِمَا وَصَفَهُ، فَقَالَ: "حَم * وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ * إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُّبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ * فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ" مَا نَفْسِيرُهَا فِي الْبَاطِنِ؟

[...] យ៉ាក្តីគូប ប៊ិន យ៉ាក្តីហ្វារ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ្វីម បាននិយាយថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់

មូសា صلوات الله عليه والسلام កាលបុរសកាន់សាសនាគ្រិស្តមកជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام កាលនោះយើងបាននៅជុំជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ បុរសគ្រិស្តសាសនិកបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្ន៎ ថែរក្សាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ តើទូលបង្គំអាចសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សូមមកចុះ ។" បុរសនោះទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីព្រះគម្ពីរដែលគេបានបើកឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله ដឹង ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បាននិយាយដោយផ្អែកលើព្រះគម្ពីរនោះ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានអធិប្បាយអ្វីដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានអធិប្បាយ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៤:១] ហ្នា មីម [៤៤:២] [អញសូមសួរ] ចំពោះព្រះគម្ពីរបំភ្លឺ ។ [៤៤:៣] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមកក្នុងយប់មួយដែលប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី ។ ការពិត យើងរមែងតែព្រមាន ។ [៤៤:៤] ក្នុងយប់នោះ គ្រប់ករណីប្រកបដោយប្រាជ្ញាញាណត្រូវវែកញែកច្បាស់លាស់ ។ តើមានអត្ថន័យក្នុងយ៉ាងម៉េច?"

قال: «أما حم فهو محمد (صلى الله عليه وآله)، وهو في كتاب هود الذي أنزل عليه، وهو منقوص الحروف، وأما الكتاب المبين فهو أمير المؤمنين علي (عليه السلام)، وأما الليلة ففاطمة (عليها السلام)، وأما قوله تعالى: «فيها يُفَرَّقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ» يقول: يُخْرِجُ مِنْهَا خَيْرٌ كَثِيرٌ، فَرَجُلٌ حَكِيمٌ، وَرَجُلٌ حَكِيمٌ، وَرَجُلٌ حَكِيمٌ».* (الكافي جزء ١ صفحة ٣٩٨ حديث ٤، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صفحة ٨)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អំពី [៤៤:១] ហ្នា មីម គឺ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله មាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរបស់ហ្ន៎ដូច الكتاب المبين ដែលគេបានបើកឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដឹង (គឺដាក់ចុះមកឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام) ទាំងនេះគឺអក្សរកាត់ ។ អំពី [៤៤:២] [អញសូមសួរ] ចំពោះព្រះគម្ពីរបំភ្លឺ នេះគឺ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។ អំពី [៤៤:៣] យប់ នេះគឺ ហ្នាទ្វីម៉ាស្ត صلوات الله عليه والسلام ។ ចំណែកព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ تعالى [៤៤:៤] ក្នុងយប់នោះ គ្រប់ករណីប្រកបដោយប្រាជ្ញាញាណត្រូវវែកញែកច្បាស់លាស់ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "សេចក្តីល្អច្រើនចេញមកពីក្នុងយប់នេះ នោះគឺបុរស صلوات الله عليه والسلام ប្រកបដោយញាណបារមី បុរស صلوات الله عليه والسلام ប្រកបដោយញាណបារមី បុរស صلوات الله عليه والسلام ប្រកបដោយញាណបារមី (គឺព្រះសន្តម្ពីម៉ា عليه السلام) ។" (4 / 398 : 1) (الكافي)

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ عَنْ يُونُسَ بْنِ الْحَرِثِ بْنِ الْمُغِيرَةِ الْبَصْرِيِّ وَ عَنْ عَمْرِو بْنِ ابْنِ أَبِي عَمْرِو عَمَّنْ رَوَاهُ عَنْ هِشَامٍ قَالَ: قُلْتُ لِأبي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَوْلَ اللَّهِ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ « فِيهَا يُفَرَّقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ » قَالَ تِلْكَ لَيْلَةُ الْقَدْرِ يُكْتَبُ فِيهَا وَفَدُ الْحَاجِّ وَ مَا يَكُونُ فِيهَا مِنْ طَاعَةٍ أَوْ مَعْصِيَةٍ أَوْ مَوْتٍ أَوْ حَيَاةٍ وَ يُحَدِّثُ اللَّهُ فِي اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ مَا يَشَاءُ ثُمَّ يَلْقِيهِ إِلَى صَاحِبِ الْأَرْضِ قَالَ الْحَرِثُ بْنُ الْمُغِيرَةِ الْبَصْرِيُّ قُلْتُ وَ مَنْ صَاحِبُ الْأَرْضِ قَالَ صَاحِبُكُمْ. (بصائر الدرجات جزء ١ صفحة ٢٢١)

[...] ហ្ន៎ស្នាំបានថាខ្ញុំបានទូល អាហ្ន៎ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ تعالى នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام [៤៤:៤] ក្នុងយប់នោះ គ្រប់ករណីប្រកបដោយប្រាជ្ញាញាណត្រូវវែកញែកច្បាស់លាស់ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺយប់ អាល់-កដ្ឋរ (ឬយប់ អាល់-ក្តីដៀរ យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ) ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចារនៅក្នុងយប់នេះនូវគណប្រតិភូព្រះធម្មយាត្រា (ពីធីហ្នាច្ច) និងអ្វីដែលនឹងកើតឡើងក្នុងនោះ គឺការស្តាប់បង្គាប់និងការលើសបង្គាប់ ឬការស្តាប់ឬការរស់រានមានជីវិតរស់នៅ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ធ្វើឲ្យព្រឹត្តិការណ៍កើតមានឡើងទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ស្រេចតែព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះបំណង ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រគល់រឿងទាំងអស់នេះឲ្យទៅម្ចាស់ صلوات الله عليه والسلام ផែនដី ។" អាល់-ហ្នាស្នី បឺន អាល់-មូត្តីរ៉ោះត្តី អាល់-បាស្នីរី បានទូលថា៖ "អ្នកណាទៅម្ចាស់ صلوات الله عليه والسلام ផែនដី?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖

(بصائر الدرجات (١) ١) "مُحَمَّدٌ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى رَجُلًا يَخُوضُ فِي الْبَحْرِ يَحْتَجُّ صِكَاكًا الْحَاجَّ فَقَالَ مَا عِنْدَنَا فِي هَذَا شَيْءٍ وَلَكِنْ إِذَا كَانَتْ لَيْلَةُ التَّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ تُكْتَبُ فِيهِ الْأَجَالُ وَ تُقَسَّمُ فِيهِ الْأَرْزَاقُ وَ تُخْرَجُ صِكَاكُ الْحَاجِّ وَ يَطَّلِعُ اللهُ عَلَى خَلْقِهِ فَلَا يَبْقَى مُؤْمِنٌ إِلَّا عُفِرَ لَهُ إِلَّا شَارِبَ مُسْكِرٍ فَإِذَا كَانَتْ لَيْلَةُ ثَلَاثٍ وَ عَشْرِينَ « فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ » أَمْضَاهُ ثُمَّ أَنَهَا قَالَ فُلْتُ إِلَى مَنْ جُعِلَتْ فِدَاكَ فَقَالَ إِلَى صَاحِبِكُمْ وَ لَوْ لَا ذَلِكَ لَمْ يُعَلِّمْ مَا يَكُونُ فِي تِلْكَ السَّنَةِ . (بصائر الدرجات جُزء ١

حَدَّثَنَا سَلْمَةُ بْنُ الْحَطَّابِ قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْقَاسِمِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حُمَرَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: فُلْتُ لَهُ إِنَّ النَّاسَ يَقُولُونَ إِنَّ لَيْلَةَ التَّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ تُكْتَبُ فِيهِ الْأَجَالُ وَ تُقَسَّمُ فِيهِ الْأَرْزَاقُ وَ تُخْرَجُ صِكَاكُ الْحَاجَّ فَقَالَ مَا عِنْدَنَا فِي هَذَا شَيْءٍ وَلَكِنْ إِذَا كَانَتْ لَيْلَةُ تِسْعَ عَشْرَةَ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ يُكْتَبُ فِيهَا الْأَجَالُ وَ يُقَسَّمُ فِيهَا الْأَرْزَاقُ وَ يُخْرَجُ صِكَاكُ الْحَاجِّ وَ يَطَّلِعُ اللهُ عَلَى خَلْقِهِ فَلَا يَبْقَى مُؤْمِنٌ إِلَّا عُفِرَ لَهُ إِلَّا شَارِبَ مُسْكِرٍ فَإِذَا كَانَتْ لَيْلَةُ ثَلَاثٍ وَ عَشْرِينَ « فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ » أَمْضَاهُ ثُمَّ أَنَهَا قَالَ فُلْتُ إِلَى مَنْ جُعِلَتْ فِدَاكَ فَقَالَ إِلَى صَاحِبِكُمْ وَ لَوْ لَا ذَلِكَ لَمْ يُعَلِّمْ مَا يَكُونُ فِي تِلْكَ السَّنَةِ . (بصائر الدرجات جُزء ١ صَفْحَة ٢٢٢)

[...] មូហ្វាម៉ាដូ ចិន ហ្គ្រីមរីន បានរាយការណ៍ថាខ្ញុំបានទូល អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្វា ម៉ាដូ ថាគេថាយប់ ពាក់កណ្តាលខែស្ងាត់បាន កាលបរិច្ឆេទ (រយៈពេលរបស់អាយុជីវិត) គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតត្រូវចែក ការ អធិប្បាយលំអិតអំពីពិធីព្រះធម្មយាត្រាហ្មាច្ចនឹងត្រូវដាក់មកនៅក្នុងយប់នេះ ។" ព្រះអង្គ ម៉ាដូ មានវចនៈ ថា៖ "រឿងទាំងអស់នេះមិនមាននៅឯយើងទេ តែបើវាជាយប់ដប់ប្រាំបួននៃខែវិមាដូន ព្រះអង្គ ទ្រង់ចារនៅក្នុងយប់នោះនូវកាលបរិច្ឆេទ (រយៈពេលរបស់អាយុជីវិត) ព្រះអង្គ នឹងចែកគ្រឿងទ្រទ្រង់ ជីវិតនៅក្នុងយប់នោះ ព្រះអង្គ នឹងឲ្យដឹងជាលំអិតនូវពិធីព្រះធម្មយាត្រាហ្មាច្ច ។ អល់ឡោះហ្វា ប្រកាសប្រាប់សត្វលោករបស់ព្រះអង្គ ថា៖ "អញ នឹងលើកទោសឲ្យបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាទាំងអស់ គ្មានសល់ម្នាក់ លើកលែងតែអ្នកដឹកគ្រឿងស្រវឹង ។" ពេលយប់ទីម្ភៃបី [៤៥:៤] ក្នុងយប់នោះ គ្រប់ ករណីប្រកបដោយប្រាជ្ញាញាណត្រូវវែកញែកច្បាស់លាស់ និងដោះស្រាយ បន្ទាប់មកនឹងរួចរាល់សព្វ គ្រប់ ។" លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថា ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ [វែកញែក]ឲ្យទៅអ្នកណា?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ឲ្យទៅម្ចាស់ របស់អល់លោក ។ បើ មិនដូច្នោះទេ ម្ចាស់ អល់លោកប្រាកដជាមិនដឹងថានឹងមានអ្វីកើតឡើងក្នុងឆ្នាំនោះទេ ។"

(بصائر الدرجات (١)

وَ عَنْهُ: بِحَدِّ الْإِسْنَادِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: « قَالَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ: " فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ " يَقُولُ: يَنْزِلُ فِيهَا كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ، وَ الْمُحْكَمُ لَيْسَ بِشَيْئَيْنِ، إِنَّمَا هُوَ شَيْءٌ وَاحِدٌ، فَمَنْ حَكَمَ بِمَا لَيْسَ فِيهِ اخْتِلَافٌ فَحَكَّمَهُ مِنْ حُكْمِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ مَنْ حَكَمَ بِأَمْرٍ فِيهِ اخْتِلَافٌ فَرَأَى أَنَّهُ مُصِيبٌ فَقَدْ حَكَمَ بِحُكْمِ الطَّاعُونَ، إِنَّهُ لَيَنْزِلُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ إِلَى وَ لِي الْأَمْرِ تَفْسِيرُ الْأُمُورِ سَنَةً سَنَةً،

ទទួលបានពីលោក យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មាននេះគឺ៖ អាចិ យ៉ាក្តូហ្វា ម៉ាដូ មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វា ម៉ាដូ មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងយប់ អាល់-កដូរ (យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ) ថា [៤៥:៤] ក្នុងយប់នោះ គ្រប់ករណីប្រកបដោយប្រាជ្ញាញាណត្រូវវែកញែកច្បាស់លាស់ ។ អ៊ីម៉ា ម៉ាដូ មានវចនៈថា៖ "ព្រះបញ្ជា របស់រឿងនីមួយៗនឹងចុះមកក្នុងយប់នេះ ពុំមានបញ្ហាមួយសម្រាប់រឿងពីរទេ ។ រឿងមួយមានបញ្ហា របស់វាដាច់ឡែកមួយ ។ អ្នកណាដាក់បញ្ហាមិនទីទៃ បញ្ហាអ្នកនោះមកពីព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្វា ។ អ្នកណាចេញបញ្ហាមិនសមស្រប ដោយគិតថាវាត្រឹមត្រូវ អ្នកនោះចេញបញ្ហារបស់បុគ្គលកាន់អំណាច ផ្តាច់ការ ។ នេះគឺអ្វីៗដែលចុះមកក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ មកដល់ម្ចាស់ នៃព្រះរាជបញ្ជា (វ៉ាលី អាល់-អារ) អធិប្បាយរឿងនានា មួយដងមួយឆ្នាំៗ ។

يَوْمَ فِيهَا فِي أَمْرِ نَفْسِهِ بِكَذَا وَ كَذَا، وَ فِي أَمْرِ النَّاسِ بِكَذَا وَ كَذَا، وَ إِنَّهُ لَيَخْذُلُ لَوْلِي الْأَمْرِ سِوَى ذَلِكَ كُلِّ يَوْمٍ عَلَّمَ اللَّهُ عَزَّ ذِكْرُهُ
الْحَاصِ وَ الْمَكْنُونِ الْعَجِيبِ الْمَخْزُونِ مِثْلُ مَا يَنْزِلُ فِي تِلْكَ اللَّيْلَةِ مِنَ الْأَمْرِ» ثُمَّ قَرَأَ ” وَ لَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَ الْبَحْرُ
مُدَّةٌ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَمْجُرٍ مَا نَفَدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ“ .** (الكافي جزء ١ صَفْحَة ١٩٢ حَدِيث ٣ ، البرهان في تفسیر
القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٧٠٥)

គេដាក់ចេញមកលើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (ព្រះសន្តតិមុខា ^{صلوات الله عليه والسلام}) ដែរអំពីរឿងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដូច្នេះ
មួយនិងដូច្នោះមួយ និងអំពីរឿងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់មនុស្សដូចនេះមួយនិងដូចនេះមួយ ។ ព្រះអភិញ្ញារបស់
អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ ذِكْرُهُ} ដែលពិសេស ដែលកំបាំងនោះ កើតមានមកលើម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៃព្រះរាជបញ្ជាដូចនេះឯង
រៀងរាល់ថ្ងៃ អ្វីៗដែលមានតម្លៃអស្ចារ្យដូចនោះដែរបានចុះមកក្នុងយប់នោះ ក្នុងចំណោមព្រះរាជ
បញ្ជា ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រថា [៣១:២៧] ទោះបីដើមឈើទាំងអស់នៅលើផែនដី[សម្រាប់
ប្រើ]ជាប៉ាកកាកដោយ ទោះបីសមុទ្រ[ទឹកខ្មៅ]មួយថែមប្រាំពីរសមុទ្រ[ទឹកខ្មៅ]ទៀតក៏ដោយ ព្រះ
បន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎នៅតែមិនអស់ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជិ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។"
(الكافي 1: 192 / 3)

في تهذيب الأحكام أبو الصَّبَّاحِ الْكِنَانِيُّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِذَا كَانَ لَيْلَةُ الْقَدْرِ ” وَ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرِ حَكِيمٍ “ نَادَى
مُنَادٍ، تِلْكَ اللَّيْلَةَ مِنْ بُطْنَانِ الْعَرْشِ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ عَفَّرَ لِمَنْ أَتَى قَبْرَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ. (تفسير نور الثقلين جزء ٤
صَفْحَة ٦٢٥)

នៅក្នុងសាត្រា អាល់-តាស្ត់ស្តីប អាល់-អាស្ត់កាំ អាហ្វិ អាល់-ស្តីបាស្ត់ អាល់-កាណានី បានថា អាហ្វិ
អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថា: "ក្នុងយប់ អាល់-កដ្ឋរ [៤៤:៤] ក្នុងយប់នោះ គ្រប់ករណីប្រកប
ដោយប្រាជ្ញាញាណត្រូវវែកញែកច្បាស់លាស់ ។ អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសក្នុងយប់នោះ មកពីកណ្តាល
ព្រះរាជបល្ល័ង្កថា: "ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ ذِكْرُهُ} បានលើកទោសឲ្យអ្នកណាដែលបានមកកាន់ផ្នូរ អាល់-
ហ្វិសេនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងយប់នោះ ។" (تفسير نور الثقلين ٤)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: ”حَم* وَ الْكِتَابِ الْمُبِين* إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ“ يَعْنِي الْقُرْآنَ ” فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ“، وَ هِيَ لَيْلَةُ الْقَدْرِ، أَنْزَلَ اللَّهُ
الْقُرْآنَ فِيهَا إِلَى الْبَيْتِ الْمَعْمُورِ جُمْلَةً وَاحِدَةً، ثُمَّ نَزَلَ مِنَ الْبَيْتِ الْمَعْمُورِ عَلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي طُولِ عِشْرِينَ سَنَةً ” فِيهَا
يُفْرَقُ “ يَعْنِي فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ” كُلُّ أَمْرِ حَكِيمٍ “ أَيُّ يُقَدَّرُ اللَّهُ كُلُّ أَمْرٍ مِنَ الْحَقِّ وَ الْبَاطِلِ، وَ مَا يَكُونُ فِي تِلْكَ السَّنَةِ، وَ لَهُ فِيهِ الْبَدَاءُ، وَ
الْمَشِيبَةُ يُقَدَّمُ مَا يَشَاءُ وَ يُؤَخَّرُ مَا يَشَاءُ مِنَ الْأَحْجَالِ وَ الْأَرْزَاقِ وَ الْبَلَايَا وَ الْأَمْرَاضِ، وَ يَرِيدُ فِيهَا مَا يَشَاءُ، وَ يَنْقُصُ مَا يَشَاءُ، وَ يُلْقِيهِ
رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ يُلْقِيهِ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ إِلَى الْأَيْمَةِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، حَتَّى
يَنْتَهِيَ ذَلِكَ إِلَى صَاحِبِ الرِّمَانِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ يَشْتَرِطُ لَهُ مَا فِيهِ الْبَدَاءُ وَ الْمَشِيبَةُ وَ التَّقْدِيمُ وَ التَّأْخِيرُ.

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹម បានថា: "[៤៤:១] ហ្វា មីម [៤៤:២] [អញ្ញសូមស្តីចំពោះព្រះគម្ពីរបំភ្លឺ ។
[៤៤:៣] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមក មានន័យថា គួរអាន ក្នុងយប់មួយដែលប្រកបដោយពរជ័យ
សិរីសួស្តី ។ ការពិត យើងរមែងតែព្រមាន ។ នេះគឺយប់ អាល់-កដ្ឋរ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ ذِكْرُهُ} បានលើកឲ្យដឹង

នៅក្នុងយប់នេះនូវព្រះគម្ពីរត្រូវបានទាំងអស់តែម្តង មកលើព្រះមហាគ្រឹះដែលមានប្រជានិករ៧៧ដាច់ ។
 បន្ទាប់មកគេដាក់ចុះមកពីលើព្រះមហាគ្រឹះដែលមានប្រជានិករ៧៧ដាច់នេះ មកលើព្រះសាស្តា^{صَلواتُ الله عليه} ក្នុង
 អំឡុងពេលម៉ឺនា ។ [៤៤:៤] ក្នុងយប់នោះ គឺក្នុងអំឡុងពេលយប់អាល់-កដ្វរនោះ គ្រប់ករណីប្រកប
 ដោយប្រាជ្ញាញាណត្រូវវែកញែកច្បាស់លាស់ ពោលគឺ អល់ឡោះហ្វី^{وَحَلَّ} ដាក់បញ្ញត្តិមកលើគ្រប់រឿង
 ទាំងរឿងត្រូវ ទាំងរឿងខុស លើអ្វីដែលនឹងកើតឡើងក្នុងអំឡុងនោះ ឲ្យរឿងនោះប្រព្រឹត្តិទៅមុខ ព្រះ
 អង្គ^{وَحَلَّ} ចង់បង្ខំកាលបរិច្ឆេទ[របស់អាយុជីវិត]ឲ្យលឿនទៅមុខស្រេចតែព្រះអង្គ^{وَحَلَّ} ព្រះអង្គ^{وَحَلَّ} ចង់ពន្យារ
 កាលបរិច្ឆេទ[របស់អាយុជីវិត]ស្រេចតែព្រះអង្គ^{وَحَلَّ} ។ ឯគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតនិងទុក្ខព្រួយ ព្រះអង្គ^{وَحَلَّ} ចង់
 បន្ថែមបុប្ផយវាស្រេចតែព្រះអង្គ^{وَحَلَّ} ។ រស្មីលុលឡោះហ្វី^{وَحَلَّ} ប្រគល់រឿងនេះឲ្យទៅ អាមីរុល-មុមីនីន
^{صَلواتُ الله عليه} អាមីរុល-មុមីនីន^{صَلواتُ الله عليه} ប្រគល់វាឲ្យទៅបណ្តាព្រះសន្តអ៊ីម៉ា^{عليهم السلام} លុះដល់ម្ចាស់សម័យកាល^{صَلواتُ الله عليه}
 (អាល់-ក្វីអ៊ីម^{عجل الله فرجه}) ជាអ្នកមានមុខនាទីចាប់ផ្តើមអនុវត្តិ ជាអ្នកបំពេញបំណង[អល់ឡោះហ្វី^{وَحَلَّ}] ជាអ្នកបង្ខំ
 [រឿងនីមួយៗ] និងជាអ្នកបន្លាយពេលរឿងនីមួយៗ ។"

ثم قال عليُّ بنُ إبراهيمَ: حَدَّثَنِي بِذَلِكَ أَبِي، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ وَ أَبِي الْحَسَنِ
 (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ). ** (تفسير القمِّي جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٢)

បន្ទាប់មក អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា៖ "ឪពុកខ្ញុំបាននិយាយរឿងនេះប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អ៊ីបនូ
 អាហ្វិ អ៊ីម៉ែរ ដែលបាននិយាយតមកពី អាប់ខុលឡោះហ្វី ប៊ិន មុសកាន ដែលបាននិយាយតមកពី អាហ្វិ
 យ៉ាក្តុហ្វារ^{صَلواتُ الله عليه} អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صَلواتُ الله عليه} និង អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់^{صَلواتُ الله عليه} ។" (290: 2) (تفسير القمِّي)

قال: «و حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ يُؤُسِّ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ فَرْقِدٍ، عَنْ أَبِي الْمُهَاجِرِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «يَا أَبَا
 الْمُهَاجِرِ، لَا تُحْفَى عَلَيْنَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ، إِنَّ الْمَلَائِكَةَ يَطُوفُونَ بِنَا فِيهَا».

[អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម]មានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីម៉ែរ តមកពី
 យូនុស តមកពី ដ្វាវដូ ប៊ិន ហ្វារកូដូ តមកពី អាហ្វិ អាល់-មូហ្វាយ្យែរ តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صَلواتُ الله عليه} ដែល
 មានវចនៈថា៖ "អាហ្វិ អាល់-មូហ្វាយ្យែរអើយ យប់ អាល់-កដ្វរ មិនកំបាំងពីយើង^{عليهم}ទេ ព្រោះទេវតាទៅ
 មកជុំវិញយើង^{عليهم}ក្នុងយប់នេះ ។"

قوله تعالى: "رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ" إلى قوله تعالى: "رَبُّكُمْ وَ رَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ"، فهو محكم.

ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី^{وَحَلَّ} [៤៤:៦] ជាព្រះមេត្តាធម៌ដែលមកពីព្រះម្ចាស់អ្នក ។ ការពិត ព្រះអង្គទ្រង់
 សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وَحَلَّ} [៤៤:៨] មិនមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។
 ព្រះអង្គប្រទានជីវិត ព្រះអង្គប្រទានការស្លាប់ ព្រះម្ចាស់របស់ពួកអ្នក ព្រះម្ចាស់របស់ជួនតាបុព្វការីពួក
 អ្នក អាយ៉ាស្ត់ទាំងអស់នេះជាអាយ៉ាស្ត់ប្តេជ្ញាដោយស្មោះ ។"

ثم قال: "بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ"، يعني في شك مما ذكرناه مما يكون في ليلة القدر. ** (تفسير القمِّي جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٠ ، البرهان
 في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٣)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៤:៩] តែពួកគេសង្ស័យ ពួកគេលេងសើចសប្បាយ មានន័យ ថា សង្ស័យអ្វីដែលយើង^ﷺបានប្រាប់ឲ្យដឹងថានឹងកើតឡើងក្នុងយប់ អាល់-កដ្វរ ។ (تفسير القمي 2: 290)

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

១០. ដូច្នោះចូរអ្នកឃ្លាំមើលថ្ងៃមួយ ពេលមេឃនឹងនាំមកនូវផ្សែងដែលអាចមើលឃើញច្បាស់ ។

يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١﴾

១១. វានឹងគ្របដណ្តប់មនុស្ស ។ នេះគឺទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

១២. [ពួកគេនឹងថា៖] "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គមេត្តាប្រោសទណ្ឌកម្មនេះចេញ ឆ្ងាយពីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមានសទ្ធាជ្រះថ្លាហើយ ។"

أَنِّي لَهُمُ الدَّاكِرِيُّ وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

១៣. តើពួកគេនឹងបាននូវព្រះកម្រើនដូចម្តេច បើកាលពីមុនព្រះសាសនៈទូតបំភ្លឺបានមករកពួកគេរួច ហើយ ។

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ﴿١٤﴾

១៤. តែពួកគេបានបែរចេញពីគេដោយថា៖ "មនុស្សរៀនពីគេ មនុស្សឆ្គួត ។"

إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ﴿١٥﴾

១៥. យើងនឹងប្រោសទណ្ឌកម្មចេញមួយរយៈក្លច ។ [តែ]ពួកគេនឹងត្រឡប់វិញ[ទៅធ្វើអំពើអាក្រក់] ។

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَىٰ إِنَّا مُنْتَقِمُونَ ﴿١٦﴾

១៦. ថ្ងៃដែលយើងនឹងវាយពួកគេដោយការវាយប្រហារយ៉ាងខ្លាំង យើងនឹងសងសឹក ។

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾

១៧. ពិណាស់ កាលពីមុនពួកគេយើងបានល្បងពិសោធប្រជាជាតិហ្វឺរអៀន ។ ព្រះសាសនៈទូត ថ្លៃថ្នូរមួយរូបបានមករកពួកគេ ។

أَنْ أَدْوَا إِلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٨﴾

១៨. [ថា៖] "អស់លោកចូរប្រគល់បណ្តាបារម្ភរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ឲ្យមកខ្ញុំ ។ ខ្ញុំជាព្រះសាសនៈទូតជាទី

ទុកចិត្តសម្រាប់អស់លោក ។

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَنِ مُّبِينٍ ﴿١٩﴾

១៩. អស់លោកចូរកុំលើកតម្កើងខ្លួនឯងដាក់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ ការពិតខ្ញុំមករកអស់លោកជាមួយព្រះអាជ្ញាប្រចក្ស ។

وَإِنِّي عُدْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾

២០. ខ្ញុំសូមជ្រកកោនក្រោមជម្រកព្រះម្ចាស់ខ្ញុំនិងព្រះម្ចាស់អស់លោក បើអស់លោកចង់ប្រហារខ្ញុំដោយជុំថ្ម

وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَأَعْتَزِلُونِ ﴿٢١﴾

២១. បើអស់លោកមិនជឿខ្ញុំទេ ចូរអស់លោកចៀសឆ្ងាយពីខ្ញុំ ។"

فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّنْ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾

២២. គេបានបូងស្ទង់ព្រះម្ចាស់ទេថា៖ "ប្រជាជាតិនេះជាប្រជាជាតិឧក្រិដ្ឋ ។"

فَأَسْرِعْ بِعِبَادِي لِيَلَّا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ ﴿٢٣﴾

២៣. "ចូរអ្នកចាកចេញជាមួយបណ្តាបារអញពេលយប់ ។ គេនឹងដេញតាមពួកអ្នក ។

وَأَتْرَكَ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾

២៤. ចូរអ្នកទុកឲ្យសមុទ្រនៅច្រហា ។ ការពិតពួកគេជាកងទ័ពលង់ទឹក ។"

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾

២៥. ពួកគេបានចោលសួននិងក្បាលទឹកយ៉ាងច្រើន

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾

២៦. ចម្ការនិងទឹកនៃដៃថ្លៃថ្នូរ

وَنَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَلَکَهِينَ ﴿٢٧﴾

២៧. និងរបស់របរជាទីគាប់ចិត្តដែលពួកគេធ្លាប់តែត្រេកត្រអាល ។

كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾

២៨. ដូច្នោះឯង ។ យើងបានឲ្យអ្វីៗទាំងនេះទៅប្រជាជាតិមួយទៀតជាកេរមរតក ។

អតិប្បាយអាយ៉ាស្ក ១០-២៨

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: قَوْلُهُ تَعَالَى: "فَارْتَقِبْ" أَي اصْبِرْ، "يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ" قَالَ: ذَلِكَ إِذَا حَرَّجُوا فِي الرَّجْعَةِ مِنَ الْقَبْرِ. ** (تفسير القميّ جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٣)

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម រាយការណ៍ថា ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយ [៤៤:១០] ដូច្នេះ ត្រូវអ្នកឃ្លាំមើល ពេល គឺអត់ធ្មត់ ពេលមេឃនឹងនាំមកនូវផ្សែងដែលអាចមើលឃើញច្បាស់ ថា: "អ្វីដែលនឹងលេចឡើងក្នុង សម័យវិលត្រឡប់ពីក្នុងផ្ទះ 1" (290:2 ត្រូវបានបកប្រែ)

ابن شهر آشوب: رُوي أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آٰلِهِ) قَالَ: «اللَّهُمَّ الْعَن رِعْلًا وَ دَكْوَانَ، أَللَّهُمَّ اشْدُدْ وَطَأَتِكَ عَلَي مُضَرَّ، اللَّهُمَّ اجْعَلْ سِنِينَهُمْ كَسِنِي يُوسُفَ». ففي الخبر أَنَّ الرَّجُلَ مِنْهُمْ كَانَ يَلْقَى صَاحِبَهُ فَلَا يُمَكِّنُهُ الدُّنُو، فَإِذَا دَنَا مِنْهُ لَا يُبْصِرُهُ مِنْ شِدَّةِ دُخَانِ الْجُوعِ، وَ كَانَ يُجَلِّبُ إِلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ نَاحِيَةٍ، فَإِذَا اشْتَرَوْهُ وَ قَبَضُوهُ لَمْ يَصْلُوا بِهِ إِلَى بُيُوتِهِمْ حَتَّى يَتَسَوَّسَ وَ يُنْتِنَ، فَأَكَلُوا الْكِلَابَ الْمَيْتَةَ وَ الْجَيْفَ وَ الْجُلُودَ، وَ نَبَشَتُوا الْقُبُورَ، وَ أَخْرَفُوا عِظَامَ الْمَوْتَى فَأَكَلُوهَا، وَ أَكَلَتِ الْمَرْأَةُ طِفْلَهَا،

អ៊ីបនូ ស្កាស្ករី អាស្វីប រាយការណ៍ថា គេបានរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្ត្រាដែលមានព្រះវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្ន៎ អើយ សូមព្រះអង្គ ដាក់បណ្តាសា រិអ៊ុឡា និង ស្តាក់វ៉ាន! អល់ឡោះហ្ន៎ អើយ សូម ព្រះអង្គ ដាក់បណ្តាសាខ្លាំងឡើងលើ[បាទី] ម្នា! អល់ឡោះហ្ន៎ អើយ សូមព្រះអង្គ ធ្វើឲ្យឆ្នាំពួកគេ ដូចឆ្នាំ[រាំងស្ងួត]សម័យយូស៊ីហ្វ ៖" នេះគឺដំណឹងមួយដែលស្តីអំពីបុរសម្នាក់គ្នាពួកគេ គាត់នឹងជួប មិត្តគាត់តែមិនអាចចូលជិតគាត់បានទេ ។ បើគាត់ចូលទៅជិតមិត្តនោះ គាត់មិនអាចមើលឃើញគាត់ទេ ដោយសារផ្សែងក្រាសពេកនិងដោយសារអត់ឃ្លានដែលពើបពៈមកលើពួកគេពីគ្រប់ទិសទី ។ បើពួកគេ ទិញ[អាហារ]ឬចាប់អាហារនោះបាន ពួកគេមិនអាចយកវាទៅផ្ទះបានទេ ព្រោះចំណីនោះស្អុយ រលួយ ។ ដូច្នេះពួកគេបរិភោគខ្មោចឆ្កែ សាកសព ស្បែក ។ ពួកគេនឹងគាស់ផ្ទះ ដុតឆ្អឹងសាកសពដើម្បី បរិភោគ ។ ឯស្រ្តីនឹងបរិភោគកូនឯងដែលនៅក្មេង ។ ដូច្នេះពួកគេបរិភោគខ្មោចឆ្កែ សាកសព ស្បែក ។ ពួកគេនឹងគាស់ផ្ទះ ដុតឆ្អឹងសាកសព ដើម្បីបរិភោគ ។ ឯស្រ្តីនឹងបរិភោគកូនឯងដែលនៅក្មេង ។

وَ كَانَ الدُّخَانُ يَتْرَاكُمْ بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ * يَعْنِي النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ".

គេនឹងឃើញផ្សែងពីលើមេឃមកឯផែនដី ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយ [៤៤:១០] ដូច្នេះ ត្រូវអ្នក ឃ្លាំមើលថ្ងៃមួយ ពេលមេឃនឹងនាំមកនូវផ្សែងដែលអាចមើលឃើញច្បាស់ ។ [៤៤:១១] វានឹងគ្រប ដណ្តប់មនុស្ស ។ នេះគឺទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

فَقَالَ أَبُو سُفْيَانَ وَ رُؤَسَاءُ قُرَيْشٍ: يَا مُحَمَّدُ، أ تَأْمُرُنَا بِصَلَةِ الرَّجِمِ، فَأَدْرِكُ قَوْمَكَ فَقَدْ هَلَكُوا فَدَعَا لَهُمْ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ"، فَقَالَ اللهُ تَعَالَى: "إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ"، فَدَاعَ إِلَيْهِمُ الخِصْبُ وَ الدَّعَةُ، وَ هُوَ قَوْلُهُ تَعَالَى:

“فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ * الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَ أَمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ.”** (المناقب جزء ١ صَفْحَة ٨٢ و ١٠٧ «نحوه» ، البحار جزء ١٦ صَفْحَة ٤١١ حَديث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٣)

អាច្ឆិ ស៊ីហ្វយ៉ាននិងបណ្តាព្រឹទ្ធាគ្នារ៉យស្ត្រីបានថា៖ "ម្យ៉ាម៉ាដុំ ^{صَلواتُ اللهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ} អើយ លោក ^{صَلواتُ اللهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ} បញ្ជាយើងឲ្យរក្សា ទំនាក់ទំនងជាមួយសាច់ញាតិ តែខ្ញុំឃើញថាប្រជាជាតិលោក ^{صَلواتُ اللهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ} ស្លាប់ហើយ ដូច្នេះចូរលោក ^{صَلواتُ اللهِ عَلَيْهِ وَآលِهِ} បូងសូងឲ្យពួកគេទៅ ។" នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{تعالى} [៤៥:១២] "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អើយ សូមព្រះអង្គមេត្តាច្រានទណ្ឌកម្មនេះចេញឆ្ងាយពីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ មានសទ្ធាព្រះផ្កាហើយ ។" ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{تعالى} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៥:១៥] យើងនឹងច្រាន ទណ្ឌកម្មចេញមួយរយៈតូច ។ [តែ]ពួកគេនឹងត្រឡប់វិញ[ទៅធ្វើអំពើអាក្រក់] ។ ដូច្នេះទ្រព្យសម្បត្តិនឹង វិលត្រឡប់មកពួកគេវិញ ពួកគេនឹងរីករាយ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{تعالى} [១០៦:៣] ចូរពួកគេធ្វើ សក្តារ:ព្រះម្ចាស់ព្រះមហាក្រឹះនេះ [១០៦:៤] ដែលផ្តល់អាហារដល់ពួកគេ មិនឲ្យអត់ឃ្នាន ដែលផ្តល់ សន្តិសុខដល់ពួកគេ មិនឲ្យភ័យខ្លាច ។" (1/411 : 16 : البحار ، « نحوه » ، 107 و 82 : 1 : المناقب)^{106:1-4}

* فِي جَوَامِعِ الْجَامِعِ: "فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ" وَ اخْتَلَفَ فِي الدُّخَانِ قَعِيلٌ: إِنَّهُ دُخَانٌ يَأْتِي مِنَ السَّمَاءِ قَبْلَ قِيَامِ السَّاعَةِ يَدْخُلُ فِي أَسْمَاعِ الْكَفَرَةِ حَتَّى يَكُونَ رَأْسُ الْوَاحِدِ كَالرَّأْسِ الْحَبِيدِ وَ يَغْتَرِي الْمُؤْمِنَ مِنْهُ كَهَيْئَةِ الرُّكَامِ، وَ تَكُونُ الْأَرْضُ كُلُّهَا كَبَيْتٍ أَوْقَدَ فِيهِ لَيْسَ فِيهِ خَصَاصٌ بُمُدِّ ذَلِكَ أَرْبَعِينَ يَوْمًا

* នៅក្នុងសាត្រា យ៉ាមីអ៊ី អាល់-យ៉ាមីអ៊ី [៤៥:១០] ដូច្នេះចូរអ្នកឃ្នាំមើលថ្ងៃមួយ ពេលមេឃនឹងនាំមក នូវផ្សែងដែលអាចមើលឃើញច្បាស់ ។ ពួកគេបានប្រកែកគ្នារឿងផ្សែង គេបានថា៖ "នោះគឺផ្សែងដែល នឹងមកពីលើមេឃមុនវេលាមកដល់ វាចូលទៅក្នុងក្បាលពួកកាហ្វៀរ ក្បាលអ្នកនោះនឹងដូចក្បាលដែល ត្រូវអាំង ។ គេនឹងមើលឃើញបណ្តាមុមីនពីក្នុងផ្សែងនោះហាក់ដូចជាអ្នកនោះ[មានល្អណា:]ចាស់ ផែន ដីទាំងមូលនឹងទៅជាដូចផ្ទះដែលគេបញ្ឆេះភ្លើង នៅក្នុងផ្ទះនោះមានការនិយាយលេង ។ ព្រឹត្តិការណ៍ នេះនឹងប្រព្រឹត្តទៅអស់រយៈពេលសែសិបថ្ងៃ ។

وَ رَوَى ذَلِكَ عَنْ عَلِيٍّ وَ ابْنِ عَبَّاسٍ وَ الْحَسَنِ . (تفسير نور الثقلين جزء ٤ صَفْحَة ٦٢٦)

គេបានរាយការណ៍រឿងនេះមកពី អាល្លី ^{صَلواتُ اللهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ} អ៊ីបនូ អាប់បាស់ និង អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صَلواتُ اللهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ} ។" (تفسير نور الثقلين ٤)

* عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ فَصَّالٍ، عَنْ أَبِي بَانَ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: ... فَحَبَسَ فِرْعَوْنَ مِنْ أَمْرِ مَوْسَى فِي السِّجْنِ، حَتَّى أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ، وَ الْجَرَادَ، وَ الْقُمَّلَ، وَ الضَّمَّادَ، وَ الدَّمَ، فَأُطْلِقَ فِرْعَوْنُ عَنْهُمْ

*. អាល្លី ប៊ិន អ៊ីបនូរ៉ូមីមានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាល្លី ប៊ិន ហ្វាដូល តមកពី អាបាស់ ប៊ិន អ៊ីស្រាម៉ាន ដែលមានប្រសាសន៍ថា អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صَلواتُ اللهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ} មាន រចនា:ថា៖ "ហ្វៀរអេស៊ីន ^{عليه السلام} យ៉ុយ៉ាងក្នុងពន្ធនាគារអ្នកណាដែលជឿមូសា ^{عليه السلام} លុះត្រាអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صَلواتُ اللهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ} បាន ទម្លាក់មកលើពួកគេទឹកជំនន់ កណ្តុប ចៃ កង្កែបនិងឈាម ។ បន្ទាប់មកហ្វៀរអេស៊ីន ^{عليه السلام} បានដោះលែងពួក

أَبُو الْقَاسِمِ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ فُلَوَيْهِ فِي (كَامِلِ الزِّيَارَاتِ)، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي (رَحِمَهُ اللَّهُ) وَ جَمَاعَةٌ مِنْ مَشَائِخِنَا، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحُسَيْنِ الْمَيْمُونِيِّ، عَنْ عَلِيِّ الْأَرْزَقِ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ الْحَكَمِ النَّخَعِيِّ، عَنْ رَجُلٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي الرَّحْبَةِ، وَ هُوَ يَتْلُو هَذِهِ الْآيَةَ: "فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَ الْأَرْضُ وَ مَا كَانُوا مُنظَرِينَ" إِذْ حَرَجَ عَلَيْهِ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) مِنْ بَعْضِ أَبْوَابِ الْمَسْجِدِ، فَقَالَ: «أَمَا هَذَا سَيُقْتَلُ وَ تَبْكِي عَلَيْهِ السَّمَاءُ وَ الْأَرْضُ».** (كامل الزيارات صَفْحَة ٨٨ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٥)

អាច្ឆិ អាល់-ក្លីស៊ីម យ៉ាក្កុហារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន គូឡាអ៊ីហ្គាំ មានប្រសាសន៍នៅក្នុងសាត្រា កាមីល អាល់-ស្លីយ៉ាវត ថាឪពុកខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំតមកពីព្រឹទ្ធាចារ្យយើងមួយក្រុម តមកពី អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វ្លែសែនី និង មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វ្លែសែនី តមកពី សាក្កុដូ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គាំ តមកពី យ៉ាក្កុហារ ប៊ិន យ៉ាស្លីដូ តមកពី អាស្លុម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-មីស្វាមី តមកពី អាលី អាល់-អាស្លុវ៉ក្កុ តមកពី អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន អាល់-ហ្គាកាំ អាល់-ណាខ្ញុំអ៊ី តមកពីបុរសម្នាក់ដែលបាននិយាយ ថាខ្ញុំបានឮ អាមីរុល-មុមីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} នៅឯអាល់-វ៉ាហ្គាំបាសុ សូត្រអាយ៉ាសុនេះ : [៤៤:២៩] មេយនិងដី មិនយំស្តាយពួកគេទេ ។ គេនឹងមិនពន្យារពេលឲ្យពួកគេទេ កាល អាល់-ហ្វ្លែសែនី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} បានចេញមកពីក្នុងម៉ាស់យ៉ុដូតាមទ្វារមួយ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "តែបុរសនេះ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងត្រូវគេ ធ្វើឃាត ។ មេយនិងដីនឹងយំស្តាយគេ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (1 / 88) (1 / 88) (1 / 88)

وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مَهْرَبَارٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَهْرَبَارٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ فَضَالَةَ بْنِ أَيُّوبَ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ فَرْقِدٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «كَانَ الَّذِي قَتَلَ الْحُسَيْنَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ لَدَ زَنَاءً، وَ الَّذِي قَتَلَ يَحْيَى بْنَ زَكَرِيَّا وَ لَدَ زَنَاءً، وَ قَدِ احْمَرَّتِ السَّمَاءُ حِينَ قُتِلَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) سَنَةً». ثُمَّ قَالَ: بَكَتِ السَّمَاءُ وَ الْأَرْضُ عَلَى الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ وَ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا، وَ حُمُرُهَا بُكَاءُهَا».** (كامل الزيارات صَفْحَة ٩٣ حَدِيث ٢١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٦)

[...] ដ្បារដូ ប៊ិន ហ្គារកូដូ បានរាយការណ៍ថាខ្ញុំបានឮ អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុគ្គល ដែលបានសម្លាប់ អាល់-ហ្វ្លែសែនី^{صلوات الله عليه والسلام} ជាបុគ្គលដែលមានកំណើតខុសច្បាប់ (កូនក្រៅខាន់ស្លា ឬ កូន ស្ត្រីណា) ។ បុគ្គលដែលបានសម្លាប់ យ៉ាស្លុយ៉ា ប៊ិន ស្វាការីយ៉ា^{عليه السلام} ជាបុគ្គលដែលមានកំណើតខុស ច្បាប់ (កូនក្រៅខាន់ស្លា ឬ កូនស្ត្រីណា) ។ មេយមានពណ៌ក្រហមអស់មួយឆ្នាំត្រង់កន្លែងដែលគេបាន សម្លាប់ អាល់-ហ្វ្លែសែនី^{صلوات الله عليه والسلام} ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មេយនិងដីយំស្តាយ អាល់- ហ្វ្លែសែនី^{صلوات الله عليه والسلام} និង យ៉ាស្លុយ៉ា ប៊ិន ស្វាការីយ៉ា^{عليه السلام} ហើយទៅជាក្រហមលើសមុនដោយសារតែយំ ។" (21 / 93) (21 / 93)

الطبرسي: عن زرارة بن أعين، عن أبي عبد الله (عليه السلام)، إنه قال: «بكت السماء على يحيى بن زكريا، و على الحسين بن علي (عليهم السلام)، أربعين صباحاً، و لم تبك إلا عليهما» قلت: فما بكأوها؟ قال: «كانت تطلع حمراء و تغيب حمراء».** الطبرسي: عن زرارة بن أعين، عن أبي عبد الله (عليه السلام)، أنه قال: «بكت السماء على يحيى بن زكريا، و على الحسين بن علي (عليهم السلام)، أربعين صباحاً، و لم تبك إلا عليهما» قلت: فما بكأوها؟ قال: «كانت تطلع حمراء و تغيب حمراء».** (مجمع البيان جزء ٩ صَفْحَة ٩٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٧)

អាល់-ត្រប់រីស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី ស៊ូរ៉ាវ៉ៃ ប៊ិន អាក្កុយ៉ាន់ តមកពី អាហ្វិ អាប់ខ្លួលឡោះហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដែលមានវចនៈថា៖ "មេឃបានយំស្តាយ យ៉ាស្ទុយ៉ា ប៊ិន ស្វាការីយ៉ា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ និង អាល់-ហ្វីសែនី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ប៊ិន អុលី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ សែសិបព្រឹក មិនយំស្តាយអ្នកណាក្រៅពីពីរនាក់នេះ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "យំបែបណា?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "ពណ៌ក្រហមបានលេចឡើង ហើយពណ៌ក្រហមបានលិចបាត់ ។" (مجمع البيان 9: 98)

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣١﴾

៣០. ពិតណាស់ យើងបានស្រោចស្រង់កូនចៅអ៊ីសរ៉ែលពីទណ្ឌកម្មអាក្រក់

مَنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣٢﴾

៣១. ពីហ្វៀរអេស៊ីន ។ ការពិតគេជាមនុស្សក្រអឺតងងើល និងជាម្នាក់ក្នុងចំណោមបុគ្គលល្មើសបំពាន ។

وَلَقَدْ اخْتَرْنَا لَهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾

៣២. ពិតណាស់ យើងបានជ្រើសរើសពួកគេ (គឺព្រះសន្តអ៊ីម៉ា) ដោយដឹងច្បាស់ លើពិភពទាំងពួង

អតិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ៣០-៣២

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَوْلُهُ تَعَالَى: "وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ"، إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى: "عَلَى الْعَالَمِينَ"، فَلَمَّطَهُ عَامًّا وَمَعْنَاهُ خَاصًّا، وَإِنَّمَا اخْتَرْنَا لَهُمْ عَلَى عِلْمٍ عَلَى عَالَمِي زَمَانِهِمْ. ** (تفسير القمِّي جُزء ٢ صَفْحَة ٢٩٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة ١٧)

អុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ែហ្វីម រាយការណ៍ថា ព្រះបន្ទូលអាល់ឡោះហ្វី تَعَالَى [៤៤:៣០] ពិតណាស់ យើងបានស្រោចស្រង់កូនចៅអ៊ីសរ៉ែលពីទណ្ឌកម្មអាក្រក់ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ تَعَالَى [៤៤:៣២] លើពិភពទាំងពួង ។ ការប្រើពាក្យមានបែបទូទៅ តែអត្ថន័យរបស់ពាក្យគឺជាចំឡែក ។ ព្រះអង្គ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ជ្រើសរើសពួកគេ និងស្រឡាញ់ពួកគេ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ លើសមនុស្សរៀនតក្កងសម័យពួកគេ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ។ (تفسير القمِّي 2: 292)

شَرَفُ الدِّينِ النَّجْفِيِّ: عَمَّنْ رَوَاهُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُمُهورٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ حَرِيْرٍ، عَنِ الْفُضَيْلِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَلَقَدْ اخْتَرْنَا لَهُمْ عَلَى عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ"، قَالَ: الْأَيْمَّةُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ، وَ فَضَّلْنَا لَهُمْ عَلَى مَنْ سِوَاهُمْ. ** (تأويل الآيات جُزء ٢ صَفْحَة ٥٧٤ حَدِيث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة ١٧)

ស្វារ៉ាវ៉ៃ អាល់-ខ្លីន អាល់-ណាយ៉ូហ្វី រាយការណ៍តមកពីម្នាក់ដែលបានរាយការណ៍តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យូមហ្វីរ តមកពី ហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី ហ្វារីស តមកពី អាល់-ហ្វីដូយល់ តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលអាល់ឡោះហ្វី عَلَيْهِمُ السَّلَامُ [៤៤:៣២] ពិតណាស់ យើងបានជ្រើសរើសពួកគេដោយដឹងច្បាស់ លើពិភពទាំងពួង នេះគឺព្រះសន្តអ៊ីម៉ា عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ដែលជាមុមីន (ដែលមានសទ្ធា

ព្រះថ្លា) ដែលជាទីស្រឡាញ់ចូលចិត្តរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} លើសមនុស្សទាំងពួងផ្សេងពីអស់ព្រះអង្គ
(تَأْوِيلُ الْآيَاتِ 2: 574) "١ عَلَيْهِ السَّلَامُ"

* قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ : قَالَ : ... فَعَلَّنَهُ بِأَسْلَافِكُمْ ، فَضَلَّتُهُمْ دِينًا وَ دُنْيَا : أَمَا تَفْضِيلُهُمْ فِي الدِّينِ فَلَقَبُوهُمْ نُبُوَّةَ مُحَمَّدٍ [وَ وَلايَةِ عَلَيْهِ]
وَ أَهْمَا الطَّيِّبِينَ .

* ព្រះសន្តមីម៉ា [អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាសកា^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ}] មានវចនៈថា៖ "[អស់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} មានព្រះបន្ទូល ថា៖] អញ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} បានធ្វើដូចនេះចំពោះបណ្តាជនតាពួកអ្នក ដោយមានព្រះគុណដល់ពួកគេដោយប្រទាន ព្រះសាសនានិងពិភពលោកឲ្យពួកគេ ។ ដែលអញ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} មានព្រះគុណលើពួកគេរៀងព្រះសាសនា គឺ ព្រោះតែពួកគេព្រមទទួលស្គាល់មូហាំម៉ាដ្ន^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} ជាព្រះសាស្តា និងព្រមទទួលស្គាល់វិទ្យាយ៉ាស្តរបស់ អាលី^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} និងបណ្តាវាជបុត្រ វាជនក្តា^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} ត្រឹមត្រូវរបស់ពួកគេទាំងពីរ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} ។

وَ أَمَا [تَفْضِيلُهُمْ] فِي الدُّنْيَا فَإِنَّ ظَلَلْتُ عَلَيْهِمُ الْعَمَامَ ، وَ أَنْزَلْتُ عَلَيْهِمُ الْمَنِّ وَ السَّلْوَى وَ سَقَيْتُهُمْ مِنْ حَجْرٍ مَاءً عَذْبًا ، وَ فَلَّطْتُ هُمُ الْبَحْرَ ، فَأَنْجَيْتُهُمْ وَ أَعْرَفْتُ أَعْدَاءَهُمْ فِرْعَوْنَ وَ قَوْمَهُ ، وَ فَضَلَّتُهُمْ بِذَلِكَ [عَلَى] عَالَمِي رَمَانِهِمُ الَّذِينَ خَالَفُوا طَرَائِقَهُمْ ، وَ خَادُوا عَنْ سَبِيلِهِمْ

អំពីព្រះគុណអញ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} លើពួកគេក្នុងពិភពលោក គឺអញ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} បានបាំងម្លប់ឲ្យពួកគេដោយដុំពពក បានបញ្ជូន អាល់-ម៉ាន និង អាល់-សាល់វ៉ា ទៅឲ្យពួកគេ បានឲ្យពួកគេបំបាត់អាការស្រែកដោយទឹកដែលផុសចេញ ក្នុងផ្ទាំងថ្ម បានញែកទឹកសមុទ្រឲ្យពួកគេ ។ ដូច្នោះអញ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} បានស្រោចស្រង់ជីវិតពួកគេ បានពន្លង់ទឹកពួក សត្រូវរបស់ពួកគេ ហ្វៀរអ៊ុនី^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} និងប្រជាជាតិគេ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} ។ អញ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} បានធ្វើឲ្យពួកគេប្រសើរដាច់អស់ សហគមន៍ទៀត ក្នុងសម័យពួកគេ ដែលប្រឆាំងមាតិកាពួកគេ ដែលនាំឲ្យឃ្លាតពីមាតិកាពួកគេ ។

ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ [لَهُمْ] : فَإِذَا كُنْتُ [قَدْ] فَعَلْتُ هَذَا بِأَسْلَافِكُمْ فِي ذَلِكَ الزَّمَانِ لِقَبُولِهِمْ وَلايَةَ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، فَإِلْحَازِي أَنْ أُرِيدَكُمْ فَضَلًّا فِي هَذَا الزَّمَانِ إِذَا أَنْتُمْ وَفَيْتُمْ بِمَا أَخَذْتُمْ مِنَ الْعَهْدِ وَ الْمِيثَاقِ عَلَيَّكُمْ . (التفسير العسكري عليه السلام جزء ١ صَفْحَة ٢٤٠)

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} មានព្រះបន្ទូលប្រាប់ពួកគេថា៖ "កាលអញ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} បានធ្វើអ្វីទាំងនេះចំពោះជនតា បុព្វការីពួកអ្នកក្នុងសម័យកាលនោះ ព្រោះតែពួកគេព្រមទទួលស្គាល់វិទ្យាយ៉ាស្តរបស់មូហាំម៉ាដ្ន^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} និងបណ្តាវាជបុត្រវាជនក្តា^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} របស់គេ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} ។ ដូច្នោះអញ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} នឹងបន្ថែមព្រះគុណឲ្យពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាក្នុង សម័យកាលនេះ បើពួកអ្នកព្រមអនុវត្តតាមអ្វីដែលគេប្តេជ្ញានិងបានសច្ចាជាមួយអញ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} ហើយនោះ ។"

(التفسير العسكري عليه السلام ١)

* ابْنُ بَابَوَيْهِ ، قَالَ : حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الْقَطَّانُ ، قَالَ : حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيِّ السُّكْرِيِّ ، قَالَ : حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَكَرِيَّا الْجَوْهَرِيُّ ، قَالَ : حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَارَةَ ، عَنْ أَبِيهِ ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ، قَالَ : « كَانَ يَعْقُوبُ وَ عَيْصُ تَوَّامِينَ ، فَوُلِدَ عَيْصٌ ثُمَّ وُلِدَ يَعْقُوبُ ، فَسَمِّيَ يَعْقُوبُ لِأَنَّهُ خَرَجَ بِعَقِبِ أَحِيهِ عَيْصٍ ، وَ يَعْقُوبُ هُوَ إِسْرَائِيلُ ، وَ مَعْنَى إِسْرَائِيلَ عَبْدُ اللَّهِ ، لِأَنَّ (إِسْرًا) هُوَ عَبْدٌ ، وَ (ئِيل) هُوَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ » . ** (عِلَلُ الشَّرَائِعِ صَفْحَة ٤٣ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ١ صَفْحَة : ١٩٩)

* អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គីមានប្រសាសន៍ថា អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន អាល-ហ្គាសាន់ អាល-ក្លីតូន បាននិយាយប្រាប់ យើងតមកពី អាល-ហ្គាសាន់ ប៊ិន អាលី អល-ស៊ុកការី តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ស្វាការីយ៉ា អាល- យ៉ុកហ្គារី តមកពី យ៉ុកហ្គារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីម៉ាវ៉ាត្ត តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាច្នី អាប់ខុលឡោះហ្គី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដែលមានវចនៈថា៖ "យ៉ាក្នុងក្នុង صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ និង អ៊ីស្វ ជាកូនភ្លោះមួយគូ ។ អ៊ីស្វកើតមុន យ៉ាក្នុងក្នុង صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ កើតក្រោយ ។ គេដាក់ឈ្មោះព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ថាយ៉ាក្នុងក្នុងដូចនេះព្រោះព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ កើត ក្រោយបងប្រុសព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ឈ្មោះអ៊ីស្វ ។ ព្រះអង្គយ៉ាក្នុងក្នុង صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ គឺអ៊ីសរ៉ីអ៊ីល صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ និយមរបស់ "អ៊ីសរ៉ីអ៊ីល" គឺ "បម្រើរបស់អល់ឡោះហ្គី وَجَّوَّ" ។ "អ៊ីសរ៉ី" [មានន័យថា] បម្រើ ។ "អ៊ីល" [មានន័យថា] អល់ឡោះហ្គី وَجَّوَّ ។" (علل الشرائع: 1/43)

* عَنْ أَبِي دَاوُدَ، عَمَّنْ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يَقُولُ: «أَنَا عَبْدُ اللَّهِ اسْمِي إِسْرَائِيلُ، وَمَا أَمْرُهُ فَقَدْ أَمَرَنِي، وَمَا عَنَاهُ فَقَدْ عَنَانِي.» (تفسير العياشي جزء ١ صفة ٤٤ حديث ٤٥، البرهان في تفسير القرآن الجزء ١ : صفة ٢١٠ :)

* រាយការណ៍មកពី អាច្នី ដូរុដូ មកពីម្នាក់ដែលបានឮវិស្វលុលឡោះហ្គី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ជា បម្រើរបស់អល់ឡោះហ្គី وَجَّوَّ ឈ្មោះខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ គឺអាស៊ីម៉ាដូ ខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ជាបម្រើរបស់អល់ឡោះហ្គី وَجَّوَّ ឈ្មោះខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ គឺ អ៊ីសរ៉ីអ៊ីល ។ ដូច្នេះ អ៊ីក៏ដោយដែលព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បញ្ជាមកលើបម្រើនោះ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បញ្ជាមកលើខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។ អ៊ី ក៏ដោយដែលព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ឲ្យមកបម្រើនោះ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ឲ្យមកខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។" (تفسير العياشي 1 : 44/45)

* عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: «يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ». قَالَ: «هِيَ خَاصَّةٌ بِآلِ مُحَمَّدٍ.» (تفسير العياشي جزء ١ صفة ٤٤ حديث ٤٤، البرهان في تفسير القرآن الجزء ١ : صفة ٢١٠ :)

* រាយការណ៍មកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាលី តមកពី អាច្នី អាប់ខុលឡោះហ្គី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ថា៖ "ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី وَجَّوَّ تعالى [٤٤:٣٠] កូនចៅអ៊ីសរ៉ីអ៊ីល ។ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "នេះ បានទៅព្រះរាជកុលដ្ឋាន صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ របស់មូហាំម៉ាដូ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ជាចមុខ ។" (تفسير العياشي 1 : 44/44)

وَأَتَيْنَهُمْ مِنَ الْأَيْتِ مَا فِيهِ بَلْتَأُ مُبِينٌ ﴿٣٣﴾

៣៣. យើងបានប្រទានឲ្យពួកគេនូវព្រះសញ្ញាខ្លះ មានការល្អឯពិសោធន៍ច្បាស់លាស់នៅក្នុងនោះ ។

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾

៣៤. ពួកទាំងនេះថា៖

إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾

៣៥. "មិនមានអ្វីទេ ក្រៅពីការស្លាប់ដំបូងរបស់យើង ។ យើងនឹងមិនបានរស់ឡើងវិញទេ ។

فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٦﴾

៣៦. ដូច្នោះចូរអស់លោកនាំជូនតាយើង[ដែលបានស្លាប់ហើយ]មកវិញ បើអស់លោកជាអ្នកសច្ច័យនោះ ។"

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٣٧﴾

៣៧. តើពួកគេប្រសើរជាងគេ ឬប្រជាជាតិទុបបាត្រនិងជនសម័យមុនពួកគេ ? យើងបានប្រល័យពួកគេចោល ។ ការពិតពួកគេជាខក្រិដ្ឋជន ។

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعَيْبِنَ ﴿٣٨﴾

៣៨. យើងមិនបានបង្កើតមេឃនិងដី និងអ្វីៗនៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនេះជាល្បែងកម្សាន្តទេ ។

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

៣៩. យើងបានបង្កើតអ្វីទាំងពីរឡើងអាស្រ័យតែការពិតទេ តែពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងទេ ។

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾

៤០. ពិតណាស់ ថ្ងៃវែកញែកជាពេលណាត់សម្រាប់ពួកគេទាំងអស់គ្នា ។

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

៤១. ថ្ងៃដែលមិត្តមិនអាចជួយមិត្តបានទេ ។ គេនឹងមិនជួយពួកគេទេ

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾

៤២. លើកលែងតែអ្នកណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ព្រះមេត្តា ។ ការពិត ព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិ ឬទ្ធិ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣៣-៤២

* فِي كِتَابِ الْإِحْتِجَاجِ لِلطَّبْرَسِيِّ رَحِمَهُ اللَّهُ فِي إِحْتِجَاجِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ السَّائِلُ: أَفَيْتَلَا شَى الرُّوحُ بَعْدَ خُرُوجِهِ عَنْ قَالِبِهِ أَمْ هُوَ بَاقٍ؟

* នៅក្នុងសាគ្រា អាល-អ៊ុះហ្ន៎ទីយ៉ាច្ច របស់ អាល-តូប័រីស៊ី មានការអធិប្បាយរបស់ អាច្ចី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ អាល-ស្វ័ឌ្រិក صلوات الله عليه والسلام ។ អ្នកសួរបានសួរថា: "តើវិញ្ញាណរលាយបាត់បន្ទាប់ពីវាចេញពី ក្នុងពុម្ពវា (ខួន) ឬវាគង់នៅ ?

قَالَ: بَلْ هُوَ بَاقٍ إِلَى وَقْتِ يُنْفَخَ فِي الصُّورِ، فَعِنْدَ ذَلِكَ تَبْطُلُ الْأَشْيَاءُ وَ تَفْنَى فَلَا حِسَّ وَ لَا مَحْسُوسَ، ثُمَّ أُعِيدَتِ الْأَشْيَاءُ كَمَا بَدَأَهَا

مَدَبَّرَهَا، وَ ذَلِكَ أَرْبَع مِائَةِ سَنَةٍ يَسْبُثُ فِيهَا الْخَلْقُ وَ ذَلِكَ بَيْنَ - الْفَسْحَتَيْنِ،

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វាគង់នៅរហូតដល់ពេលគេផ្លុំស្នែង ។ ក្នុងពេលនោះ វត្ថុនានានឹងវិនាស សូន្យបង់ ដូច្នោះពុំមានអ្វីមួយមានសម្បជញ្ញៈ (គឺមានអារម្មណ៍) ឬដឹងខ្លួនទេ ។ ក្រោយមក វត្ថុនឹងត្រឡប់ ទៅជាដូចកាលវាបានចាប់ផ្តើមវិញ អាស្រ័យព្រះដែលជាមេគំនិតរបស់វា ។ នេះគឺអ្វីដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងអំឡុងពេល ៤០០ ឆ្នាំ ។ នៅក្នុងអំឡុងពេល ៤០០ ឆ្នាំនេះសព្វសារពើដែលត្រូវបង្កើតមកនោះនឹង ដេក (គ្មានសកម្មភាព) នេះគឺនៅក្នុងចន្លោះពេលផ្លុំផ្ទៃទាំងពីរដង ។"

قَالَ: وَ أَنَّى لَهُ بِالْبُعْثِ وَ الْبَدْنُ قَدْ بَلَى وَ الْأَعْضَاءُ قَدْ تَفَرَّقَتْ فَعُضْوٌ بِبَلَدَةٍ يَأْكُلُهُ سِبَاعُهَا، وَ عُضْوٌ بِأُخْرَى مُرْفَقُهُ هَوَامُّهَا، وَ عُضْوٌ قَدْ صَارَ تُرَابًا يُبْنَى بِهِ مَعَ الطِّينِ فِي حَائِطٍ؟

លោកបានថា៖ "តើនឹងរស់ឡើងវិញទេ សាកសពដែលរលួយអស់ហើយ សាកសពដែលបែកជា បំណែក ។ អរយវៈមួយនៅក្នុងស្រុកមួយ ត្រូវសត្វស៊ី អរយវៈមួយទៀតត្រូវសត្វល្អិតស៊ី អរយវៈមួយ ទៀតក្លាយទៅជាធ្នូ ត្រូវគេយកធ្នូនោះទៅធ្វើជញ្ជាំងជាមួយដីកក់?"

قَالَ: إِنَّ الَّذِي أَنْشَأَهُ مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ وَ صَوَّرَهُ عَلَى غَيْرِ مِثَالٍ كَانَ سَبَقَ إِلَيْهِ قَادِرٌ أَنْ يُعِيدَهُ كَمَا بَدَأَهُ قَالَ: أَوْضِحْ لِي ذَلِكَ،

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ប្រាកដណាស់ ព្រះដែលបានបង្កើតវាពីទទេ ព្រះដែលបានឲ្យវាមានរូបរាង ដោយគ្មានគំរូ ទ្រង់មានព្រះសមត្ថភាពធ្វើឲ្យវាត្រឡប់មកវិញបានដូចកាលវាបានកើតលើកដំបូងនោះ ដែរ ។" លោកបានថា៖ "សូមអធិប្បាយបំភ្លឺរឿងនេះឲ្យទូលបង្គំយល់ ។"

قَالَ: إِنَّ الرُّوحَ مُقِيمَةً فِي مَكَانٍ رُوحَ الْمُحْسِنِ فِي ضِيَاءٍ وَ فَسْحَةٍ، وَ رُوحَ الْمُسِيءِ فِي ضَبِقٍ وَ ظُلْمَةٍ، وَ الْبَدْنَ يُصِيرُ تُرَابًا كَمَا مِنْهُ خَلْقٌ، وَ مَا تَقْدِفُ بِهِ السِّبَاعُ وَ الْهُوَامُ مِنْ أَجْوَافِهَا، فَمَا أَكَلْتَهُ وَ مَرَّقْتَهُ كُلُّ ذَلِكَ فِي التُّرَابِ مَحْفُوظٌ عِنْدَ مَنْ لَا يَعْرُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَ يَعْلَمُ عَدَدَ الْأَشْيَاءِ وَ وَزْنَهَا،

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វិញ្ញាណនឹងនៅកន្លែងវា ។ វិញ្ញាណអ្នកធ្វើល្អនឹងនៅកន្លែងភ្លឺនិងទូលាយ វិញ្ញាណអ្នកធ្វើអាក្រក់នឹងនៅកន្លែងចង្អៀតនិងងងឹត ។ ខ្លួននឹងទៅជាដី ដូចដីដែលគេបានយកមក បង្កើតវាកាលពីដើមនោះ អ្វីៗដែលសត្វបានស៊ីហើយបានចោលវាពីក្នុងពោះក៏ដូច្នោះដែរ ។ អ្វីៗដែល ត្រូវសត្វហែកស៊ី ទាំងអស់នេះនឹងនៅក្នុងដី ត្រូវរក្សាទុកនៅព្រះមួយគត់ ^{وَجَدَّ} ។ ពុំមានគ្រាប់ផងដ៏ល្អិត បំផុតណាមួយចៀសផុតពីព្រះអង្គ ^{وَجَدَّ} ឡើយនៅក្នុងភាពងងឹតនៃផែនដី ។ ព្រះអង្គ ^{وَجَدَّ} ទ្រង់ញាណចំនួនវត្ថុ និងទម្ងន់របស់វត្ថុទាំងអស់ ។

وَ إِنَّ تُرَابَ الرُّوحَاتِيَيْنِ بِمَنْزِلَةِ الذَّهَبِ فِي التُّرَابِ، فَإِذَا كَانَ حِينُ الْبُعْثِ مَطَرَتِ الْأَرْضُ مَطَرَ الشُّشُورِ، فَتَرْتَوِي الْأَرْضُ ثُمَّ يُمَخَّضُ مَخْضَ السَّقَاءِ فَيَصِيرُ تُرَابٌ الْبَشَرِ كَمَصِيرِ الذَّهَبِ مِنَ التُّرَابِ إِذَا غُسِلَ بِالْمَاءِ، وَ الزُّبْدِ مِنَ اللَّبَنِ إِذَا مَخَّضَ،

ដីនឹងមាននូវវិញ្ញាណដូចមាសនៅក្នុងដី ។ ដល់ថ្ងៃរស់ពីស្លាប់ នឹងមានភ្លៀងមកលើដី ទឹកភ្លៀងដែលធ្វើ

ឲ្យដុះជាល ដីនឹងផ្គត់ផ្គង់ បន្ទាប់មកវានឹងគាបចេញពពុះដូចគេច្របាច់ផុតទឹក ។ ដូច្នោះដីរបស់បុគ្គលនឹងទៅជាដូចមាសនៅក្នុងដីពេលត្រូវទឹកលាង ដូចបំរើកើតពីទឹកដោះគោពេលត្រូវរក្សា ។

فَيَجْتَمِعُ تُرَابٌ كُلٌّ قَالِبٌ إِلَىٰ قَالِبِهِ فَيَنْتَقِلُ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى الْقَادِرِ إِلَىٰ حَيْثُ الرُّوحِ، فَتَعْوُدُ الصُّورُ بِإِذْنِ اللَّهِ الْمُسَوِّرِ كَهَيْئَتِهَا وَ تَلِجُ الرُّوحُ فِيهَا فَإِذَا قَدِ اسْتَوَى لَا يَنْكُرُ مِنْ نَفْسِهِ شَيْئًا. (تفسير نور الثقلين جزء ٤ صَفْحَة ٣٩٤)

ដីរបស់ពុម្ពនីមួយនឹងប្រជុំគ្នាទៅរកពុម្ពដើម វានឹងត្រូវផ្លាស់ប្តូរដោយការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَىٰ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ទៅរកកន្លែងដែលវិញ្ញាណធ្លាប់នៅ ។ រូបនឹងត្រឡប់មកវិញ (គឺមានឡើងវិញ) អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَىٰ ព្រះអ្នកធ្វើឲ្យមានរូបរាង ដូចរូបរាងដើម ។ វិញ្ញាណនឹងចូលទៅក្នុងរូបរាងនោះ ។ ពេលបុគ្គលគ្រប់លក្ខណៈហើយ បុគ្គលនោះមិនអាចបដិសេធប្រការណាមួយបានឡើយអំពីខ្លួនឯងនោះ ។" (394) (تفسير نور الثقلين، ج 4 ، ص: 394)

فَقَالَ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ وَاللَّهِ مَا اسْتَنْتَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِأَحَدٍ مِنْ أَوْصِيَاءِ الْأَنْبِيَاءِ وَ لَا اتَّبَاعِهِمْ مَا خَلَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) وَ شِيعَتَهُ فَقَالَ فِي كِتَابِهِ وَ قَوْلُهُ الْحَقُّ "يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَ لَا هُمْ يُنصَرُونَ * إِلَّا مَنْ رَجَمَ اللَّهُ" يَعْنِي بِذَلِكَ عَلِيًّا (عليه السلام) وَ شِيعَتَهُ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ فَهَلْ سَرَزْنَاكَ قَالَ قُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ زَيْنِي. (الكافي جزء ٨ صَفْحَة ٣٥ حَدِيث ٦)

ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "អាច្ឆិ មូហ្គាំម៉ាដុំអ៊ីយ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ខ្ញុំសូមស្ស៊ីច]ចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَىٰ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَىٰ មិនដែលលើកលែងបន្ទូលឲ្យព្រះឧត្តរាធិការរបស់ព្រះសាស្តាអង្គណាមួយ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام និងបណ្តាអ្នកតាមព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ឡើយ ក្រៅពីអាមីរុល-មុមិនីនី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام និងស្តីអាស្រ័យព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ។ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ថា៖ [៤៤:៤១] ថ្ងៃដែលមិត្តមិនអាចជួយមិត្តបានទេ ។ គេនឹងមិនជួយពួកគេទេ [៤៤:៤២] លើកលែងតែអ្នកណាដែលអល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ព្រះមេត្តា មានន័យថា អាល្ល صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام និងស្តីអាស្រ័យព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ។" (6/35 : 8) (الكافي 8 : 35/6)

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ (رَحْمَةُ اللَّهِ): عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنْ أَبِي أُسَامَةَ زَيْدِ الشَّحَّامِ، قَالَ كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ، فَقَالَ لِي: «اقْرَأْ» فَقَرَأْتُ، ثُمَّ قَالَ: «اقْرَأْ» فَقَرَأْتُ، ثُمَّ قَالَ: «يَا شَحَّامُ اقْرَأْ فَإِنَّهَا لَيْلَةُ قُرْآنٍ». فَقَرَأْتُ حَتَّى إِذَا بَلَغْتُ "يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَ لَا هُمْ يُنصَرُونَ"، قَالَ: «هُم» قَالَ: قُلْتُ: "إِلَّا مَنْ رَجَمَ اللَّهُ"، قَالَ: «نَحْنُ الْقَوْمُ الَّذِينَ اسْتَنْتَى اللَّهُ، وَ إِنَّا وَ اللَّهُ نُغْنِي عَنْهُمْ». ** (تأويل الآيات جزء ٢ صَفْحَة ٥٧٤ حَدِيث ٣، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة ١٩)

[...] អាច្ឆិ អ៊ូសាម៉ាស្ត្រ ស្រែដ្ឋី អាល់-ស្តាស្ត្រហ្គាំបាននិយាយថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាច្ឆិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ក្នុងយប់ថ្ងៃសុក្រ ។ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "សូត្រទៅ (គឺសូត្រគូរអាន) ។" ខ្ញុំក៏បានសូត្រហើយព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "សូត្រទៅ[ទៀត] ។" ខ្ញុំក៏បានសូត្រ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "សាស្ត្រហ្គាំអ៊ីយ ! ចូរលោកសូត្រ[ច្រើនជាងនេះ] ព្រោះវាជាយប់គូរអាន ។" ខ្ញុំក៏បានសូត្រលុះដល់ [៤៤:៤១] ថ្ងៃដែលមិត្តមិនអាចជួយមិត្តបានទេ ។ គេនឹងមិនជួយពួកគេទេ ។ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺពួកគេ (គឺពួកសត្រូវ) ។" លោកបានថា ខ្ញុំបានទូលថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] [៤៤:៤២] លើកលែងតែអ្នកណាដែលអល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ព្រះមេត្តា ។" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "យើង صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام គឺអ្នក صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام

ដែលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَزَّ ទ្រង់ព្រះមេត្តា យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ គឺអ្នកដែលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَزَّ លើកលែងបន្ទូលបន្តយឲ្យ ។
សូមស្ស្តចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَزَّ យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ មិនត្រូវការពួកគេទេ (មិនត្រូវការមនុស្សទេ) ។"

(تأويل الآيات : 2/ 574 : 3)

وَ عَنْهُ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ التَّوْفَلِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنِ يَحْيَى الْحَلْبِيِّ، عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئاً وَ لَا هُمْ يُنصَرُونَ * إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ"، قَالَ: «نَحْنُ أَهْلُ الرَّحْمَةِ».** (تأويل الآيات جزء ٢ صَفْحَة ٥٧٤ حَدِيث ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٩)

[...] យ៉ាក្តី ប៊ិន ស៊ីរ៉ា បាននិយាយតមកពី អាហ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صَلوات الله عليه والسَّلَام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَزَّ ថ្ងៃដែលមិត្តមិនអាចជួយមិត្តបានទេ ។ គេនឹងមិនជួយពួកគេទេ ។ [៤៤:៤២] លើកលែងតែអ្នកណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَزَّ ទ្រង់ព្រះមេត្តា ។ ព្រះអង្គ صَلوات الله عليه والسَّلَام មានចែនថា: "យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ គឺបណ្តាបុគ្គលនៃព្រះមេត្តា (أَهْلُ الرَّحْمَةِ) ។" (4/574 : 2) (تأويل الآيات : 2/ 574 : 4)

وَ عَنْهُ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئاً وَ لَا هُمْ يُنصَرُونَ * إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ"، قَالَ: «نَحْنُ وَ اللَّهُ الَّذِينَ رَحِمَ اللَّهُ، وَ الَّذِينَ اسْتَنْتَى، وَ الَّذِينَ تُعْنِي وَ لَا يُتْنَا».** (تأويل الآيات جزء ٢ صَفْحَة ٥٧٥ حَدِيث ٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٩)

[...] ស៊ីរ៉ា បាននិយាយតមកពី អាហ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صَلوات الله عليه والسَّلَام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَزَّ [៤៤:៤២] ថ្ងៃដែលមិត្តមិនអាចជួយមិត្តបានទេ ។ គេនឹងមិនជួយពួកគេទេ ។ [៤៤:៤២] លើកលែងតែអ្នកណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَزَّ ទ្រង់ព្រះមេត្តា ព្រះអង្គ صَلوات الله عليه والسَّلَام មានចែនថា: "សូមស្ស្តចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَزَّ យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ គឺអស់បុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَزَّ ទ្រង់ព្រះមេត្តា យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ គឺបណ្តាអ្នកដែលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَزَّ លើកលែងបន្ទូលបន្តយឲ្យ យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ គឺអស់បុគ្គលដែលមិនត្រូវការអ្វីទេអាស្រ័យវិទ្យាយ៉ាស្ត់យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ។" (5/575 : 2) (تأويل الآيات : 2/ 575 : 5)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: قَوْلُهُ تَعَالَى: "يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئاً"، قَالَ: مَنْ وَالَى غَيْرَ أَوْلِيَاءِ [اللَّهُ] لَا يُغْنِي بَعْضُهُمْ عَنْ بَعْضٍ، ثُمَّ اسْتَنْتَى مَنْ وَالَى آلَ مُحَمَّدٍ، فَقَالَ: "إِلَّا مَنْ رَحِمَهُ اللَّهُ".** (تفسير القمِّي جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٠)

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹម មានប្រសាសន៍អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَزَّ [៤៤:៤២] ថ្ងៃដែលមិត្តមិនអាចជួយមិត្តបានទេ ថា: "អ្នកណាយកអ្នកផ្សេងជាមិត្ត ក្រៅពីព្រះអាណាព្យាបាលដែលមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَزَّ ពួកទាំងនោះមិនអាចជួយគ្នាបានទេ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ وَجَلَّ وَعَزَّ ទុកបណ្តាអ្នកដែលយកព្រះរាជបុត្ររាជនត្តារបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صَلوات الله عليه وآله والسَّلَام ជាមិត្តនោះជាបុគ្គលដាច់ឡែក[ពីមនុស្សទាំងពួង] ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ صَلوات الله عليه والسَّلَام មានចែនថា: "[៤៤:៤២] លើកលែងតែអ្នកណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَزَّ ទ្រង់ព្រះមេត្តា ។" (292 : 2) (تفسير القمِّي : 2/ 292)

នៅក្នុងពោះ [៤៤:៤៦] ដូចទឹកក្តៅពុះកញ្ជ្រោល ដូចបុគ្គលដែលត្រូវរោលដោយកម្ដៅរបស់ជម្ងឺគ្រុនក្តៅ
ខ្លាំង ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៤:៤៧] "ចូរពួកអ្នកចាប់គេ ចូរអូសគេ ច្បាមពីគ្រប់
ទិសទី ហើយយកពួកគេចុះ ទៅដាក់កណ្តាលភ្លើងនរកទៅ ។ បន្ទាប់ពីនោះ បុគ្គលនោះនឹងត្រូវធ្វើ
ទណ្ឌកម្មដោយទឹកក្តៅ ។ គេនឹងប្រាប់បុគ្គលនោះថា៖ [៤៤:៤៩] "ភ្ញាក់ទៅ! អ្នកឯងធ្លាប់ជាអ្នកមាន
អានុភាព ជាអភិជន ។ នេះព្រោះតែ អាហ្វិ យ៉ូហ្វាល់ ធ្លាប់តែថា៖ "ខ្ញុំមានអានុភាព ខ្ញុំជាអភិជន ។" ដូច្នេះ
បុគ្គលនេះនឹងត្រូវស្តីបន្ទោសដោយសាររឿងនេះឯងនាលោកមុខ ។" (تفسير الفتي 2: 292)

* في مجمع البيان: «إِنَّ شَجَرَةَ الرَّقُومِ» الآية رُوي: أَنَّ قُرَيْشًا لَمَّا سَمِعَتْ هَذِهِ الْآيَةَ، قَالَتْ: مَا نَعْرِفُ هَذِهِ الشَّجَرَةَ، قَالَ ابْنُ الزُّبَيْرِ:
الرَّقُومُ بِكَلَامِ الْبَربرِ التمر و الزبد، و فِي رِوَايَةٍ بِلُغَةِ الْيَمَنِ، فَقَالَ أَبُو جَهْلٍ لِجَارِيَتِهِ: يَا جَارِيَةُ زَقَمِينَا فَأَتَتْهُ الْجَارِيَةُ بِتَمْرٍ وَ زُبْدٍ، فَقَالَ
لِأَصْحَابِهِ: تَرَقَّمُوا بِهَذَا الَّذِي يُحَوِّفُكُمْ بِهِ مُحَمَّدٌ فَيَزِعُكُمْ أَنَّ النَّارَ تُنْبِئُ الشَّجَرَ، وَ النَّارُ تُحْرِقُ الشَّجَرَ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ "إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً
لِلظَّالِمِينَ". (تفسير نور الثقلين ، جلد ٤ ، صفحة ٤٠٤)

* សាត្រាម៉ាថ្មម៉ាក្ត អាល់-បាយ៉ានបានឲ្យដឹងថា គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថា ពេលពួកគូរ៉យស្ត៍
បានឮអាយ៉ាស្ត [៣៧:៦២] តើនេះជាការទទួលឲ្យស្នាក់អាស្រ័យប្រសើរបំផុត ឬដើមស្លាក្តុម ? ពួកគេ
បានថា៖ "យើងមិនយល់ដើមឈើនេះទេ ។" អ៊ីបនូ អាល់-ស្តាប់អ្នកបានថា៖ "ពួកបៀរៀរបានថាអាល់-
ស្តាក្តុមគឺផ្លែលម្អិតនិងប័រ ។ នៅក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍របស់អាល់-យេមេនដែរ ។" អាហ្វិ យ៉ូស៊ូលបាន
ប្រាប់ស្រីបម្រើគាត់ថា៖ "បម្រើ ដាក់ស្លាក្តុមមកឲ្យយើង ។" ស្រីបម្រើក៏បានយកផ្លែលម្អិតនិងប័រមក
ឲ្យ ។ អាហ្វិ យ៉ូស៊ូលបានប្រាប់មិត្តគាត់ថា៖ "យើងចែកគ្នាហូបស្លាក្តុមដែលមូហាំម៉ាដ្វ^ﷺបន្លាចលោក
នោះ ព្រោះគេ^ﷺថាដើមនេះដុះនៅក្នុងភ្លើងនរក ។ ភ្លើងនរកនេះដើមឈើ ។" អល់ឡោះហ្វិ ព្រះដ៏មហា
រុងរឿងបានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៣៧:៦៣] យើងបានទុកវាជាបទល្មើសពិសោធន៍សម្រាប់ពួកទុច្ចរិត ។"
(تفسير نور الثقلين វគ្គ ៣៧ ហ្វាដ្វិស្ត ៣២)

* . ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : « أ ذَلِك حَيْرٌ نُزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الرَّقُومِ » الْمُعَدَّةُ لِمُخَالِفِي أُخِي وَ وَصِيِّ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ
عَلَيْهِ السَّلَامُ . (التفسير العسكري عليه السلام الجزء ١ صَفْحَة ١٢٧)

[ព្រះសន្តម្តីម៉ា អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អ្នកស្តាប់ការ^ﷺមានវចនៈថា៖] បន្ទាប់មកវិស្វលុលឡោះហ្វិ^ﷺ
មានព្រះវចនៈថា៖ "[៣៧:៦២] តើនេះជាការទទួលឲ្យស្នាក់អាស្រ័យប្រសើរបំផុត ឬដើមស្លាក្តុម ?
[ដើមស្លាក្តុម]ដែលត្រូវត្រៀមសម្រាប់ពួកសត្រូវរបស់ប្អូនប្រុស^ﷺ ខ្ញុំ^ﷺ អ្នកស្នង^ﷺ ខ្ញុំ^ﷺ អាល្លី
^ﷺ ប៊ិន អាហ្វិ ត្តីលិប^ﷺ ។" (التفسير العسكري عليه السلام ١)

* وَ قَدْ رُوي: أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُجَوِّعُهُمْ حَتَّى يَنْسَوُا عَذَابَ النَّارِ مِنْ شِدَّةِ الْجُوعِ فَيَصْرُخُونَ إِلَى مَالِكٍ فَيَحْمِلُهُمْ إِلَى تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَ فِيهِمْ أَبُو
جَهْلٍ فَيَأْكُلُونَ مِنْهَا فَتَعْلِي بِطُونُهُمْ كَعَلِي الْحَمِيمِ، فَيَسْتَسْقُونَ فَيَسْقُونَ شَرِبَةً مِنَ الْمَاءِ الْحَارِّ الَّذِي بَلَغَ حَارَّتَهُ فِي الْحَرَاةِ، (تفسير نور
الثقلين جزء ٤ صَفْحَة ٤٠٤)

* គេបានរាយការណ៍ថា អល់ឡោះហ្វិ តើនឹងធ្វើឲ្យពួកគេឃ្លានរហូត ឃ្លានដល់កម្រិតកំពូល ទាល់តែ
ភ្លេចព្រះទណ្ឌកម្មភ្លើង ។ ដូច្នេះពួកគេនឹងស្រែកសូមម៉ាលិក [ឆ្នាំនរក] ម៉ាលិកនឹងនាំពួកគេទៅឯដើម

នេះ ។ នៅក្នុងចំណោមពួកគេនោះមាន អាហ្វិ យ៉ាហ្វាល់ ។ ដូច្នេះពួកគេនឹងបរិភោគដើមនោះ ពោះពួកគេនឹងពុះដូចទឹកក្តៅពុះកញ្ជ្រោល ។ ពួកគេនឹងបំបាត់អាការស្រែកដោយផឹកទឹកក្តៅពុះកញ្ជ្រោលនោះ ដែលកំពុងក្តៅដល់កម្រិតកំពូល ។" (تفسير نور الثقلين، ج 4 ، ص: 404)

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

៥០. ការពិត នេះគឺអ្វីដែលពួកអ្នកធ្លាប់តែសង្ស័យ ។"

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾

៥១. ពិតមែន បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្តនឹងបានស្ថិតនៅឯកន្លែងមានសុវត្តិភាព

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾

៥២. នៅឯសួនសួគ៌និងប្រភពទឹកផុស ។

يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَلِبِينَ ﴿٥٣﴾

៥៣. ពួកគេនឹងស្លៀកពាក់នូវសំលៀកបំពាក់ធ្វើអំពីសូត្រម៉ដ្ឋនិងសារបាប់ ទល់មុខគ្នា ។

كَذَلِكَ وَرَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾

៥៤. [យើងនឹងតបស្នងពួកគេ]ដូចនេះឯង ។ យើងនឹងរៀបការពួកគេជាមួយនារីសួគ៌ដែលមានភ្នែកស្រស់ ។

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَلَكَهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٥﴾

៥៥. ពួកគេនឹងហៅរកផ្លែឈើសព្វគ្រប់បាននាទីនោះ ដោយសុវត្តិភាព ។

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَلْنَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾

៥៦. ពួកគេនឹងពុំបានភ្ញាក់រសាប់ឡើយ ក្រៅពីការស្លាប់ដំបូង[ក្នុងឋានលោក] ។ ព្រះអង្គនឹងថែរក្សាពួកគេពីទណ្ឌកម្មភ្លើង ។

فَضَلًّا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْقَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾

៥៧. ព្រះគុណដែលមកពីព្រះម្ចាស់អ្នក ។ នោះគឺជោគជ័យដ៏បរវរ ។

فَاتَّعَمَّا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

៥៨. យើងបានធ្វើឲ្យវា (គួរអាន) ទៅជាងាយស្រួលដោយអណ្តាត (ភាសា) អ្នក ដើម្បីពួកគេនឹងយកចិត្តទុកដាក់ ។

فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

៥៩. ដូច្នោះចូរអ្នករង់ចាំ ។ ការពិត ពួកគេក៏រង់ចាំ[ដែរ] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ៥០-៥៩

* مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ: «أَيُّمَا عَبْدٍ أَقْبَلَ قَبْلَ مَا يُحِبُّ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَقْبَلَ اللَّهُ قَبْلَ مَا يُحِبُّ، وَ مِنْ أَعْتَصَمَ بِاللَّهِ عَصَمَهُ اللَّهُ وَ مَنْ أَقْبَلَ اللَّهُ قَبْلَهُ وَ عَصَمَهُ لَمْ يُبَالِ لَوْ سَقَطَتِ السَّمَاءُ عَلَى الْأَرْضِ، أَوْ كَانَتْ نَارًا نَزَلَتْ عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ فَشَمِلَتْهُمْ بَلِيَّةٌ كَانَتْ فِي حِزْبِ اللَّهِ بِالتَّقْوَى مِنْ كُلِّ بَلِيَّةٍ، أَلَيْسَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: «إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ»...» (الكافي جزء ٢ صَفْحَة ٥٣ حَدِيث ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٠)

[...] អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "បាវណាមករកអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَجَلَّ}ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យដោយស្ម័គ្រចិត្ត អល់ឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَجَلَّ}នឹងមកជាមួយអ្វីដែលបាវនោះស្រឡាញ់ ។ អ្នកណាស្វែងរកជម្រកអល់ឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَجَلَّ} អល់ឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَJ}នឹងការពារអ្នកនោះ ។ អ្នកណាទៅរកអល់ឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَJ} អល់ឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَJ}នឹងការពារអ្នកនោះ ទោះបីមេឃបាក់សង្កត់ផែនដីក៏ដោយ ឬទោះបីវាធ្លាក់មកលើប្រជានិករផែនដី ពួកគេនៅក្នុងគ្រោះកាចក៏ដោយ បុគ្គលនោះនឹងបាននៅក្នុងបក្សអល់ឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَJ} ដោយសទ្ធាស៊ីបចិត្ត រួចផុតពីគ្រោះកាចទាំងឡាយ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَJ}មិនមានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [៥៤:៥១] ពិតមែន បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស៊ីបចិត្តនឹងបានស្ថិតនៅឯកន្លែងមានសុវត្ថិភាព ។"

(الكافي 2: 53 / 4)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ سُفْيَانَ الْحَرِيرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعْدِ الْحَنَافِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: «يَا سَعْدُ، تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ، فَإِنَّ الْقُرْآنَ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي أَحْسَنِ صُورَةٍ نَظَرَ إِلَيْهَا الْخَلْقُ، ... قَالَ: «فَيَنْطَلِقُ بِهِ إِلَى رَبِّ الْعِزَّةِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى، فَيَقُولُ: يَا رَبِّ عَبْدُكَ وَ أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ، قَدْ كَانَ نَصِيبِي، مُوَظِّبًا عَلَيَّ، يُعَادِي بِسَبِي، وَ يُحِبُّ بِي وَ يُبْعِضُ.»

[...] សាអុដុ ចិន ខ្ញុំឡាហ្ន៎ បានរាយការណ៍តមកពី អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "សាអុដុអើយ ចូរលោកសិក្សាគូរអាន ព្រោះគូរអាននឹងមកក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះដោយមានរូបភាពស្អាតដែលសត្វលោកសម្លឹងមើល ។" ... ដូច្នោះគូរអាននឹងទៅជាមួយ[អ្នកសិក្សា]ទៅរកព្រះម្ចាស់^{عَزَّ وَJ}ព្រះកិត្តិយស ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ។ គូរអាននឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់^{عَزَّ وَJ}អើយ នេះគឺបាវព្រះអង្គ^{عَزَّ وَJ} ។ ព្រះអង្គ^{عَزَّ وَJ}ទ្រង់ញាណស្រាប់ហើយថាគេតែងតែយកចិត្តទុកដាក់អំពីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ គេតែងតែជំទាស់[អ្នកដទៃ]ដោយផ្អែកលើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ គេតែងតែស្រឡាញ់[អ្នកដទៃ]ដោយសារតែទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ស្អប់[អ្នកដទៃ]ដោយសារតែទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។"

فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: أَدْخَلُوا عَبْدِي جَنَّتِي، وَ أَسْوَهُ حَلَّةً مِنْ حُلَلِ الْجَنَّةِ، وَ تَوَجَّوهُ بِتَاجِ الْكِرَامَةِ. فَإِذَا فُعِلَ بِهِ ذَلِكَ عُرِضَ عَلَى الْقُرْآنِ،

فَيَقَالُ لَهُ: هَلْ رَضِيتَ بِمَا صُنِعَ بِوَلِيِّكَ؟ فَيَقُولُ: يَا رَبِّ، إِنِّي أَسْتَقِيلُ هَذَا لَهُ، فَرَدَّهُ مَزِيدَ الْخَيْرِ كُلِّهِ، فَيَقُولُ: وَعِزَّتِي وَ جَلَالِي وَ ارْتِفَاعِ مَكَانِي، لَأُنْخَلِكَنَّ لَهُ الْيَوْمَ حَمْسَةَ أَشْيَاءَ، مَعَ الْمَزِيدِ لَهُ وَ لِمَنْ كَانَ يَمْتَرِلِيهِ: أَلَا إِنَّهُمْ شَبَابٌ لَا يَهْرُمُونَ، وَ أَصْحَاءٌ لَا يَسْفُمُونَ، وَ أَغْنِيَاءُ لَا يَفْتَقِرُونَ، وَ فَرِحُونَ لَا يَحْزَنُونَ، وَ أَحْيَاءُ لَا يَمُوتُونَ ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ: "لَا يَدُوفُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَى"**. (الكافي جزء ٢ صَفْحَة ٤٣٦ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢١)

អល់ឡោះហ្ន៎នឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរនាំបារម្ភចូលទៅក្នុងឋានសួគ៌ិអញ ។ ចូរស្លៀកពាក់ឲ្យគេនូវសំលៀកបំពាក់ឋានសួគ៌ិ ។ ចូរបំពាក់ឲ្យគេនូវមកុដនៃកិត្យានុភាព ។" ស្រេចហើយ ព្រះអង្គនឹងបែរទៅរកគូរអាន មានព្រះបន្ទូលថា៖ "តើអ្នកពេញចិត្តនឹងអ្វីដែលអញបានចំពោះមិត្តអ្នកទេ?" គូរអាននឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំយល់ឃើញថាតិចពេកសម្រាប់គេ សូមព្រះអង្គថែមទៀត ដោយសេចក្តីល្អទាំងអស់ ព្រះបពិត្រ ។" ព្រះអង្គនឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ក្នុងព្រះនាមនៃព្រះកិត្តិយសអញ ក្នុងព្រះនាមនៃព្រះវិរោចនភាពអញ ក្នុងព្រះនាមនៃព្រះឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់ អញនឹងប្រោសប្រទានឲ្យគេ ក្នុងថ្ងៃនេះ នូវវត្ថុប្រាំប្រការ នឹងថែមវាឲ្យគេនិងជនណាដែលនៅក្នុងឋានៈគេគឺ៖ គេនឹងទៅជាយុវជនដែលមិនចាស់ឡើយ គេនឹងមានសុខភាពល្អ មិនឈឺថ្កាត់ឡើយ មិនក្រឡើយ គេនឹងសប្បាយមិនមានទុក្ខឡើយ គេនឹងរស់រានមានជីវិតមិនស្លាប់ឡើយ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គសូត្រថា៖ [៤៤:៥៦] ពួកគេនឹងពុំបានភ្ញាក់ការស្លាប់ឡើយ ក្រៅពីការស្លាប់ដំបូង[ក្នុងឋានលោក] ។" (الكافي 2 : 436 / 1)

3. علي بن إبراهيم: ثم وصف ما أعده للمتقين من شيعه أمير المؤمنين (عليه السلام)، فقال تعالى: إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ فِي جَنَّاتٍ وَ عُيُونٍ إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى: إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَى يَعْنِي فِي الْجَنَّةِ غَيْرَ الْمَوْتَةِ الَّتِي فِي الدُّنْيَا. ** (تفسير القمي جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٢)

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រៃមីមានប្រសាសន៍ថា៖ "បន្ទាប់មកព្រះអង្គរៀបរាប់ពិពណ៌នាអំពីអ្វីដែលព្រះអង្គបានត្រៀមទុកសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស្លាប់ចិត្តដែលជាស្ត្រីអ្នកសុំរបស់ អាមីរុល-មុមីនីន ថា៖ [៤៤:៥១] ពិតមែន បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស្លាប់ចិត្តនឹងបានស្ថិតនៅឯកន្លែងមានសុវត្ថិភាព [៤៤:៥២] នៅឯសួរសួគ៌ិនិងប្រភពទឹកផុស ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៤៤:៥៦] ពួកគេនឹងពុំបានភ្ញាក់ការស្លាប់ឡើយ ក្រៅពីការស្លាប់ដំបូង[ក្នុងឋានលោក] មានន័យថា នៅក្នុងឋានសួគ៌ិមិនការស្លាប់ទេ ការស្លាប់មានតែនៅក្នុងឋានលោកទេ ។" (تفسير القمي 2 : 292)

* مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْعَبَّاسِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنِ سُفْيَانَ الْحَرِيرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعْدِ الْحَقَّافِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثِ طَوِيلٍ - قُلْتُ: يَا أَبَا جَعْفَرٍ، هَلْ يَتَكَلَّمُ الْقُرْآنُ؟ فَتَبَسَّمَ، ثُمَّ قَالَ: «رَحِمَ اللَّهُ الضُّعَفَاءَ مِنْ شِيعَتِنَا، إِنَّهُمْ أَهْلُ تَسْلِيمٍ»، ثُمَّ قَالَ: «نَعَمْ- يَا سَعْدُ- وَ الصَّلَاةُ تَتَكَلَّمُ، وَ لَهَا صُورَةٌ وَ خَلْقٌ، تَأْمُرُ وَ تَنْهَى».

* មូហ្មាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុត្តប រាយការណ៍តមកពី អាលី ប៊ិន មូហ្មាំម៉ាដូ តមកពី អាលី ប៊ិន អាល់-អ្នកបាស់ តមកពី អាល់-ហ្វ្រែសនី ប៊ិន អ្នកបង្កុល ព្រះហ្ន៎មាន តមកពី ស៊ុហ្វយ៉ាន អាល់-ហ្វារីវី តមកពី ឪពុកលោក តមកពី សាអ្នកដូ អាល់-ខ្ញុំឡាហ្វ តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ នៅក្នុងហាឌីស្ត្រីវែងមួយ ថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ តើគូរអានចេះនិយាយទេ?" ព្រះអង្គឆ្លើយ ហើយមាន

វចនៈថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ អាណិតអាសូរស្តីអ្នកសុំខ្សោយរបស់យើង ពួកគេជាបណ្តាអ្នកចុះ ចូល ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ មានវចនៈថា៖ "ចេះនិយាយ សាអ្នកដូងអីយ! ស្រីឡាតុំ[ក៏]ចេះនិយាយ [ដែរ] វាមានរូប វាជាមាបនកម្មមួយ (គឺរបស់ដែលត្រូវបង្កើតមក) វាណែនាំ វាហាមប្រាម ។"

قَالَ سَعْدٌ: فَتَعَبَّرَ لِذَلِكَ لَوْنِي وَ قُلْتُ: هَذَا شَيْءٌ لَا أَسْتَطِيعُ أَنْ أَتَكَلَّمَ بِهِ فِي النَّاسِ!

សាអ្នកដូងបានថារឿងនេះបានធ្វើឲ្យខ្ញុំផ្លាស់ប្តូរសម្បុរ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "នេះគឺវត្ថុដែលមិនមានសមត្ថភាព និយាយជាមួយមនុស្សទេ ។"

فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَهَلِ النَّاسُ إِلَّا شَبِعَعْنَا، فَمَنْ لَمْ يَعْرِفِ الصَّلَاةَ فَقَدْ أَنْكَرَ حَقَّنَا»، ثُمَّ قَالَ: «يَا سَعْدُ أَسْمِعْكَ كَلَامَ الْقُرْآنِ؟». قَالَ سَعْدٌ: قُلْتُ: بَلَى، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ

អាថ្នី យ៉ាតុំហ្វារ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ មានវចនៈថា៖ "តើមានមនុស្សណា ក្រៅពីស្តីអ្នកសុំយើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ? ដូច្នោះអ្នកណា ដែលមិនស្គាល់ស្រីឡាតុំទេ អ្នកនោះបដិសេធសិទ្ធិយើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ មានវចនៈថា៖ "សាអ្នកដូងអីយ លោកចង់ស្តាប់សម្តីរបស់គូរអានទេ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ចង់ ។ សូមអល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ប្រសិទ្ធពរជ័យដល់ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ។"

فَقَالَ: «إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَ لَذِكْرِ اللَّهِ أَكْبَرُ»، فَالْتَهَيْ كَلَامًا، وَ الْفَحْشَاءُ وَ الْمُنْكَرُ رَجَالٌ وَ نَحْنُ ذِكْرُ اللَّهِ وَ نَحْنُ أَكْبَرُ». ** (الكافي جزء ٢ صَفْحَة ٤٣٦ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢١)

ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ មានវចនៈថា៖ "[២៩:៤៥] ការពិតនមស្ការ រារាំងមិនឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌និងអំពើ អាក្រក់ ។ ព្រះកម្រើនរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ធំធេងបំផុត ។ ការរារាំងគឺសម្តី "អំពើអសីលធម៌និងអំពើ អាក្រក់" គឺមនុស្ស (សត្រូវរបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា عَلَيْهِمُ السَّلَامُ របស់មូហាំម៉ាដ្វ័ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ) យើងជាព្រះកម្រើនរបស់ អល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ធំធេងបំផុត ។" (الكافي 2 : 1/437)

ពាក្យរាយ

- ដើម ស្វាក្ខុគូម [៤៤:៤៣-៤៩] ។ ២៣
- មេឃនិងដីយំស្តាយ អាល់-ហ្វ្រៃសៃនី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ និង យ៉ាស៊ូយ៉ា ប៊ិន ស្វាការីយ៉ា عليه السلام [៤៤:២៩] ។..... ១៥
- ធ្វើឲ្យមនុស្សស្រឡាញ់ [សូរ៉េ:តួ ៤៤ អាដូ-ខូខុន] ។..... ៤
- ការពារខ្លួនពីគេធ្វើបាប [សូរ៉េ:តួ ៤៤ អាដូ-ខូខុន] ។..... ៤
- បាន អ៊ីសរអ៊ីល គឺ អស់លុល-បៃត عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដាច់មុខ [៤៤:៣០-៣២] ។ ១៨
- ជួញដូរបានកម្រៃច្រើន [សូរ៉េ:តួ ៤៤ អាដូ-ខូខុន] ។..... ៣
- មនុស្សនឹងកើតឡើងវិញ [៤៤:៣៣-៤២] ។ ១៩
- ន័យរបស់ "អ៊ីសរអ៊ីល" [៤៤:៣០-៣២] ។ ១៨
- គួរអានធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យអ្នកសូត្រវា [៤៤:៥០-៥៩] ។ ២៦
- ទល់លាមក [សូរ៉េ:តួ ៤៤ អាដូ-ខូខុន] ។..... ៤
- យ៉ាក្ខុគូប عليه السلام ជាកូនភ្លោះ [៤៤:៣០-៣២] ។ ១៨